

Šventės nuotairoj.

Svarbiausiųjų politinių įvykių apžvalga.

Greitu laiku numatoma sudaryti prekybos sutartis su Latvija.

Šiomis dienomis spaudoj buvo paskelbtas mūsų užsienių reikalų ministerio Dr. Zauniaus pareiškimas Lietuvos-Latvijos prekybos sutarties sudarymo reikalu.

Iš šio pareiškimo matyt, kad dabar beveik visos buvusios ligšiol kliūtys šiai sutarčiai nugalėtos ir kad tuo būdu greitu tarpu Lietuvos ir Latvijos jau senai reikalinga sutartis bus pasirašyta.

Ši sutartis tiek Lietuvoj tiek Latvijoje su ypatingu susidomėjimu laukiama. Tatai nenuostabu. Mat, Lietuva ir Latvija yra ne tik kaimynai, bet dar brolišku tautų valstybės, kurias jungia bendras istoriškas likimas ir bendros politinės bei ekonominės perspektyvos ateity.

Todėl aišku, kad abiejų šalių ekonominis bendradarbiavimas turi didelės svarbos ne tik dabartiniams šių valstybių santykiams, bet ir būsimiems politiniams santykiams tarp Lietuvos ir Latvijos.

Jau nuo pačios abiejų valstybių susikūrimo pradžios buvo daug kalbėta apie Pabaltijo sąjungos sudarymą. Į tą sąjungą buvo manoma visų pirma įtraukti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Dėl visos eilės priežasčių, daugiausia politinio pobūdžio, šios sąjungos idėja lig šiol dar nėra įgyvendinta.

Tačiau vis dėlto tiek Lietuva, tiek Latvija (taip pat ir Estija) į visas savo prekybos sutartis su svetimomis valstybėmis įtraukdavo vadinamąją Pabaltijo klauzulę, t. y. tokią sąlygą, kad Pabaltijo valstybėms gali būti suteiktos didesnės lengvatos, negu svetimoms valstybėms.

Taigi, iš to matyt, kad mintis apie glaudesnius santykius ekonominėje srityje tarp Lietuvos ir Latvijos, nepaisant visos nepasisekimų eilės politinę sąjungą sudaryti, nebuvo galutinai likviduota. Anksčiau ar vėliau, buvo manyta, pasisaks abiem valstybėm susitarti dėl tokių lengvatų suteikimo viena kitai.

Lig šiol ėjusios tarp abiejų valstybių derybos prekybos sutarties sudarymo reikalu tęsėsi labai ilgai.

Jos buvo pradėtos dar 1925 metų rudenį. Tada nepavyko susitarti visais iškeltais per derybas klausimais ir todėl 1925 m. gruodžio 14 d. teko pasirašyti paprastą deklaraciją dėl vadinamo didžiausio palankumo taikymo ekonominiuose santykiuose su Latvija, t. y. dėl taikymo Latvijai tų pačių teisių ir prievolių prekybos santykiuose kaip ir kitoms svetimoms valstybėms, pasirašiusioms su Lietuva prekybos sutartį.

Žinoma, ši deklaracija buvo tikrai laikinojo pobūdžio, nes negalėjo išspręsti abiejų valstybių ekonominių santykių sureguliuojimo klausimą. Abidvi šalys turėjo kuo greičiau paruošti galutinę prekybos sutarties projektą, pagal kurį kiekviena valstybė turėjo pristatyti sąrašą tų prekių, kurių įvežimui į antrąją valstybę ji reikalaujama specialių palengvinimų muitų srityje.

Tačiau dėl šių sąrašų susitartymo ilgai nepavykdavo susitarti.

Visų pirma, Latvija negalėjo praversti per savo seimą įstatymą dėl sumažinimo muitų lietuvių rugiams. Tai, žinoma, trukdė derybų eigą ir beveik iki 1928 m. derybos prekybos sutarties sudarymo klausimu sustojo „negyvame taške“.

Lietuvos ir Latvijos ekonominiai santykiai buvo reguliuojami pagal jau minėtą deklaraciją, kuri buvo ratifikuota tikrai iš Lietuvos pusės; Latvijai teko iš metų į metus išreikšti šioj deklaracijoje didžiausį palankumą Lietuvai nustatinėti įstatymo keliu. Nes kitaip Latvija būtų turėjusi taikinti Lietuvos prekėms maksimalinį muitų tarifą (t. y. didesnius multus) kaip nepasirašiusiai su ja prekybos sutarties.

Aišku, kad tokie santykiai abiem valstybėm yra nepakenčiami. Šią aplinkybę gerai supranta tiek Lietuvos tiek

Latvijos valstybės vyrai, kurie dabar nutarė šį klausimą galutinai sutvarkyti. Ypač, kad nesant sutarties su Latvija, labai kenčia abiejų šalių piliečių interesai. Mat, pagal Lietuvos ir Latvijos įstatymus svetimšaliai turi tam tikru laiku likviduoti savo nejudomąjį turtą. Pagal jau minėtą deklaraciją, pasirašytą tarp Lietuvos ir Latvijos 1925 m. gruodžio 14 d., buvo nutarta Lietuvos piliečių atžvilgiu Latvijoje, ir Latvijos piliečių atžvilgiu, gyvenančių Lietuvoje, šį likvidavimą netaikinti, kol šiuo klausimu nebus įneštas tam tikras nuostatas prekybos sutarty.

Latviai tačiau vis dėlto nelaiko sau privaloma šią deklaraciją, nes ją neratifikavo (nepatvirtino seime), todėl Lietuvos piliečių, turinčių Latvijoje nejudomąjį turtą, būklė yra labai neaiški.

Visa tai dar daugiau ragino abi valstybes kuo greičiau pasirašyti prekybos sutartį, kurioj visi šie klausimai bus išspręsti.

Lengvatos muitų srityje, kurios numatomos suteikti iš Lietuvos pusės Latvijai, greičiausiai palies gumos dirbinius (kaliošai ir kt.), žuvies konservus, tekstilės, popieriaus ir žemės ūkio mašinas, vienu žodžiu, tokias prekes, kurios Lietuvoje negaminamos. Latvija iš savo pusės turės suteikti Lietuvai tam tikrų lengvatų įvežant rugius, gyvulius ir kitus žemės ūkio produktus, kuriuos Latvija turi importuoti (įvežti).

Lietuvos-Latvijos prekybos sutarty numatoma paliesti dar visą eilę kitų svarbių klausimų, k. a.: susisiekimo reikalai, apsigyvenimo teisė ir kt. Apie tai teks parašyti skyrium.

Nauja Sovietų Rusijos nota Lenkijai.

Paskutinę savaitę Sovietų Rusijos pasiuntinys Lenkijoje įteikė Lenkijos vyriausybei antrą notą dėl pasikėsinimo prieš Sovietų atstovybę Varšuvoje. Šioj notoje nurodoma, jog Sovietų vyriausybė apgailestauja, kad iki šiol neišaiškinti to pasikėsinimo kaltininkai ir pabrėžiama, kad ši aplinkybė labai neigiamai atsiliepia SSSR ir Lenkijos santykiams.

Sovietų vyriausybė ragina Lenkiją imtis energingų žygių kaltininkams surasti.

Rusų spauda reiškia didelį pasipiktinimą dėl Lenkijos įstaigų lėtos tardymo eigos. Sovietai tame mato naują įrodymą, jog lenkams nerūpi geri santykiai su Rusija, nes lig šiol jie nepasistengė likviduoti rusų kontrevoliucionierių sąmokso ir varomos agitacijos prieš Sovietų valdžią ir jos atstovus Lenkijoje.

Lenkijos ir Vokietijos pasienio ginčas dar nelikviduotas.

Lenkų-vokiečių ginčas pasienyje dar lig šiol nelikviduotas. Sudaryta mišrioji lenkų vokiečių komisija galutinai dar nebaigė savo ištyrimo. Bet komisija, tačiau, jau konstatavo, kad lenkų pasienio komisarai buvo suimti vokiečių teritorijoje. Tuo būdu jau netenka savo reikšmės lenkų tvirtinimas, kad lenkai buvo vokiečių užpulti, nes aišku, jei lenkai atsidūrė vokiečių teritorijoje, tad jie buvo užpuolikai, bet ne vokiečiai.

Bet lenkų spauda vis dėlto nenustoja tvirtinusi, kad lenkų pasienio policistai buvo užpulti. Komisija greit baigs savo darbus ir oficiališkai paskelbs ištyrimo rezultatus.

Musulmonai pritaria indų sukilėjams.

Spaudos žiniomis, gyvenantieji Indijoje musulmonai surengė manifestaciją Bombėjū savoj simpatijoms indų tautiniam judėjimui pareikšti. Surengtos Bombėjū demonstracijos užėmė pusantro kilometro.

Demonstrantai priėmė rezoliuciją, kurioje išreiškė savo visišką solidarumą su indų tautinio judėjimo vado Gandhi programa ir ragino musulmonus boikotuoti anglų prekes ir visais būdais remti indus jų kovoj su anglais.

Šis Indijos musulmonų žygis labai pablogino Anglijos būklę Indijoje, kur jie dabar visur turi priešų ir kurių skaičius vis daugėja.

Kaina visiems: metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt. ir 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai. Skelbimų kaina pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

Akc. „Spindulio“ B-vės spaustuvė, Kaune.

KARYS

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XII metal

Kaunas, 1930 — VYTAUTO DIDŽIOJO — m. birželio m. 12 d.

Nr. 24 (576)

VYTAUTO DIDŽ. IR ŽEMĖS ŪKIO IR PRAMONĖS PARODA

Visa mūsų tauta šiais metais mini garbingiausio valstybės vyro — Vytauto Didžiojo sukaktį. Visi Jį gerbiame. Visi norime Jį įamžinti savo sielos gelmėse. Visi norėtume eiti Jo pėdomis — turėti kilnų protą ir tvirtą valią.

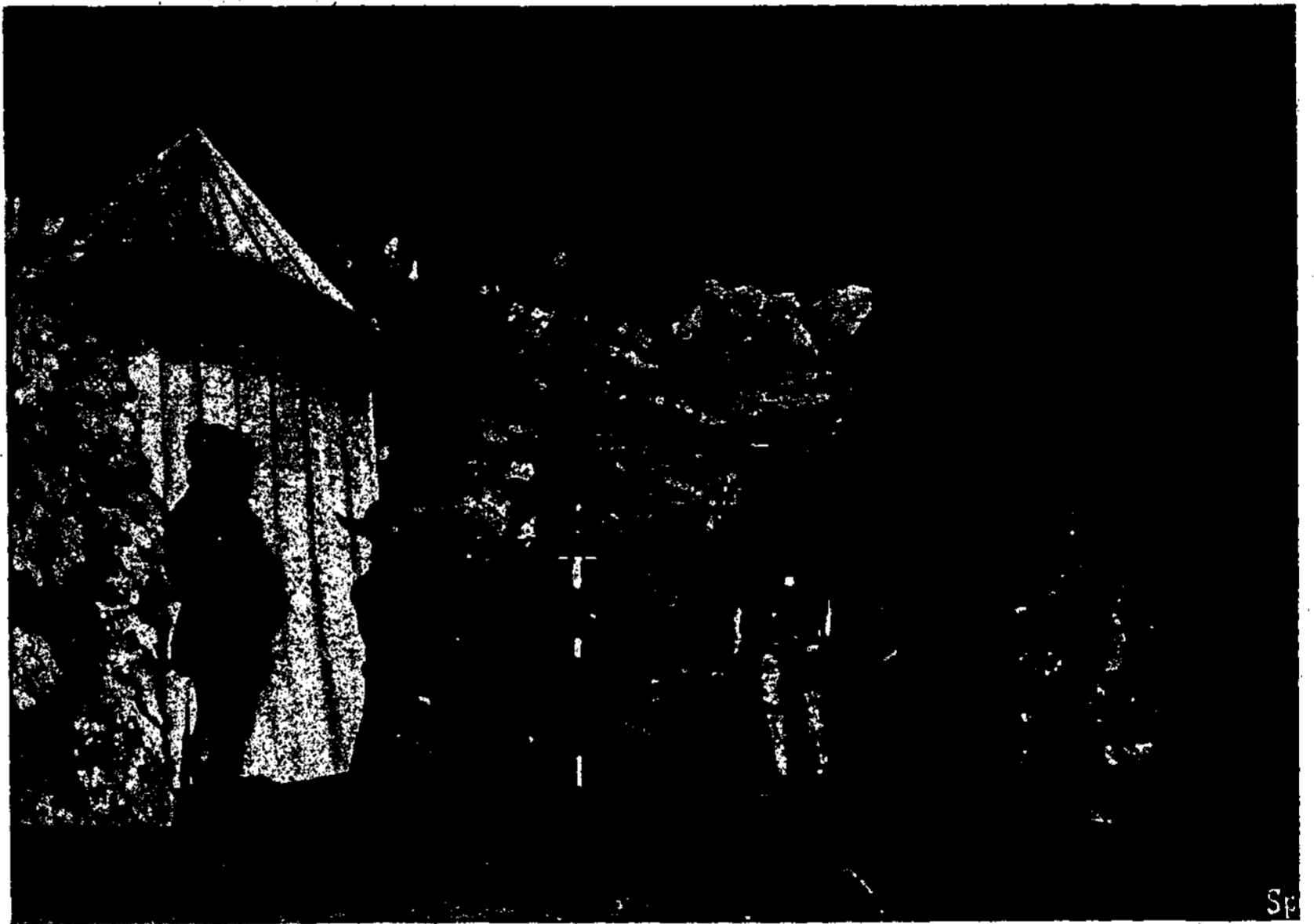
Jį nori įamžinti savo širdyje visa tauta, visa mūsų visuomenė. Tam nesigaili nei lėšų, nei darbo,

laisvėje būdami nuo žiaurios budelio rankos.

Kad ir kitaip šandie tvarkomas gyvenimas, kad ir kitais keliais žmonija siekia savo tikslų, bet bendras principas lieka tas pats — Vytauto asmuo ir Jo laikai mums brangūs ir sektini. Jis mums visko pavyzdys. Jo laikais Lietuva žydėjo. Jo ne-

Kariai prisideda prie gražaus darbo.

Nepaprastai gražų sumanymą iškėlė Valstybės drama, nutarusi aplankyti provincijos kampus ir suvaidinti patriotinį veikalą „Kęstučio mirtis“. Valstybės drama savo padėjėjais išsirinko karius. Vadinasi, kariai turi pasitikėjimo, jei jiems toki darbai pavedami. Ir štai provincijoje kariuomenės dalys organizuoja spektaklius, o Valstybės dramos artistai atvažiuavę vaidins. Nauda dviguba: kariai patys pamatys ir susipažins su Didžiuoju Kariu — kunigaikščiu Vytautu ir tą patį matys visuomenė. Kariai, kurie matys „Kęstučio mirtį“, gražiuose kostiumuose ir pritaikintose dekoracijose vaidinant, labai gerai išgilins į svarbiausį mūsų istorijos faktą: Kęstučio nužudymą, Jogailos klastas ir Vytauto išsigelbėjimą. O tas labai svarbu: istorijos faktai iš dramų ir apysakų tūkstantį kartų vaizdingesni, negu sausai atpasakoti vadovėly. Todėl ir visuomenė džiaugiasi karių pagalba ir mūsų artistų pasiaukojimu. Jūr. Šaltenis.

Scena iš 4 dramos veiksmo — „Kęstučio mirtis“ — kuri dabar vaidinama provincijoje. Čia matome Kęstučio ir Vytauto stovyklą tuo metu, kai Skirgaila atvyksta kviesiti tartis su Jogaila.

nei pasiaukojimo. Tuo labiau mes, kariai, ryžkimes eiti Jo pėdomis. Jis mums labiausiai brangus. Jis karžygys. Nenuilstamas kovotojas už tėvynės laisvę, jos garbę. Jis išplėtė Lietuvą nuo Juodųjų iki Baltųjų jūrių. Sutriuškino Žalgirio lauke tuomet amžino lietuvių priešo — kryžiuočio galybę. Semkime iš Jo praeities tvirtybę — sutriuškinkime šios dienos mūsų žiaurų priešą — lenką. Gelbėkime savo brolius iš kruvinių žudynių. Išvaduokime brangią sostinę Vilnių. Prisiekiame Jo metais, nesigailėdami gyvybės, ginti savo tėvų šalį. Laistytį ją krauju, kad tik ji būtų laisva ir likę gyvieji nekeiktų mūsų. Geriau gindami laisvę žūkime nuo priešų kulkos, negu ne-

tekus, juodas debesis, apgaubęs mūsų tėvynę, laikė 500 metų. Šandie kvėpuodami laisvės oru pagerbime Jį.

Norėdami Jo pėdomis sekti, turime Jį pažinti. Pažinimo laikas artėja, tai šio mėnesio 18—22 d. d. Tomis dienomis įvyksta Vytauto Didžiojo **p a r o d a**. Visi kariai ją aplankykime. Tikimės, kad mūsų vadovybė tam suteiks visų galimų. Jeigu praeitais metais, jos dėka, galėjome matyti cirka - žvėrinčių, tuo labiau turime vilties šiais metais pamatyti Vytauto Didžiojo parodą.

Tuo pačiu laiku ir toje pačioje vietoje bus ir žemės ūkio ir pramonės paroda. Kiek toliau, 1-jojo gusarų pulko aikštėje, bus Vytauto Didžiojo garbei

dainų šventė. Tai nepaprasto susikaupimo dienos.

Vytauto parodai rengiamas didelis paviljonas, kuris savo gražia išvaizda ir forma stebins ir žavės kiekvieną parodos lankytoją. Dar labiau žavės jo vidus. Viduje rasime maždaug šiuos skyrius: I. Vytauto asmuo. II. Vytautas karžygys. Šis skyrius mums įdomiausias. Čia bus atvaizduotas Vytauto karžygiškumas; XV amž. lietuvių kariuomenė. Ta kariuomenė, nuo kurios tuomet drebėjo visa Europa ir dalis Azijos. III. Vytautas — krikščionybės platinotojas. IV. Vytautas — finansistas. V. Vytautas ir Jo šeima.

Tuos Jo laikus ir Jį skyriuose vaizduos: paveikslai, biustai, reljefai, fotografijos, iškamšos ir kt. Visuose tuose dalykuose slėpsis Vytauto asmens didybė ir tie laikai. Todėl visi į parodą. Tik sąmoningai ją apžiūrėkime ir supraskime, kad ne tik patys žinotume, ką matėm, bet kad ir nemačiusiems galėtume papasakoti.

Susipažinę su Vytautu nebėkime lauk iš parodos aikštės. Lankykime ir apžiūrėkime žemės ūkio ir pramonės parodą. Pažinę Vytauto laikų Lietuvą, lyginkime ją su X amžiaus nepriklausoma Lietuva: jos kariuomene, dvasia, kultūra, pramone, žemės ūkiu ir kt.

Vytauto paroda, tai paroda žemės ūkio ir pramonės parodoje. Patogumas didelis. Todėl lengva bus lyginti tų laikų kultūrą su dabartine; tuometinę kulka ir kardą, nuo kurio subyrėjo kryžiuočio galybė, su dabartine kulka ir kardu, nuo kurių turi žūti Vilniaus grobuonis.

Nesenai pasibaigė savosios pramonės propagandos mėnuo. Palyginkime to laiko pramonės dirbinius su šio laiko savo tautiškos pramonės dirbiniais. Vytautas nešlamėjo šilkuose ir bostonuose; neklojo grindų ir sienų svetimų tautų išdirbtais kilimais. Jis vilkėjo savo sesučių audiniais ir savo mėgstamų girių žvėrių kailiais, kurie Jį kovos lauke saugojo nuo žiemos speigų. Prie Jo lovos gulėdavo patiesti Jo paties nukautų žvėrių kailiai. Jis tuo didžiavosi. Jį garbino viso pasaulio galiūnai. Jis buvo pavyzdžiu kitiems. Mes nūnai garbiname tai, kas svetima. Prieš karą garbinome vokiečių dirbinius. Vokiečių okupacijos metu — rusų. O dabar — bet tik svetima, o ne savo. Gėda mums prieš Vytautą.

Mes kariai grįžkime į kaimą su obalsiu: „Šalin, kas svetima ir nepatriotiška“. Neleiskime savo sesutėms vaikyti miesto dykaduonių išmislo — madų. Įskiepykime jaunojo brolio ir senojo tėvo širdyse Vytauto meilę.

Toliau parodoje (žemės ūkio) rasime didelių skaičių gražių arklių. Šalia stambiojo ardėno, švedo ir belgo stovės dailūs anglų pilnakraujis, vokiečių hanoveras, Rostopčino risokas ir kt., iš užsienių importuoti svečiai. Visi jie gražūs pažiūrėti. Žavi kiekvieną. Tarp tų gražiųjų „ponų“ rasime ir savo žemaituką. Anie poniški, o žemaitukas kaimiškas. Mums tokių ir reikia. Todėl grįžę į kaimą neieškokime užsienio išlepintų gražuolių, bet kinkykime į arklą savo patvarų žemaituką.

Šalia pasipūtusių ir stambesnių ūkininkų gerai užlaikomų Olandijos — frislandų, Danijos — fiūnų, Švedijos — airšyrų, Šveicarijos — švicų, stovės mūsų blogiau atrodančios žalmargės, palšės ir kito kio plauko metisai. Nevertinkime jų iš plauko ir uodegos, bet pažiūrėkime į šalia jų iškabintus jų produktingumo davinius. Pamatysime, kad mūsų kės produktingumu neužsileidžia „gerbiamoms viešnioms“. O kur dar kiti mūsų karvučių gerieji privalumai? Nėra čia vietos jiems suminėti. Duokime kelią savo tėvų ūkiuose mūsų žalmargei ir dvy-lajai. Jos mūsų neapvils, jeigu tik mes joms nesigailėsime maisto, šviesos ir oro.

Toliau rasime kiaulių. Čia duosime pirmenybę ne savajam šernui, bet anglų jorkšyrams, berkšyrams ir vokiečių edelšveinams. Dar toliau paukščiai: antys, žasys, vištos, kalakutai, povai ir kt. Matysime ir triušius.

Pamatysime įvairiausių mašinų, prekių, dirbinių, produktų, daržovių, javų ir t. t. ir t. t. Čia visko nesuminėsiu. Todėl pasistenkime būtinai pamatyti. Ekspонатus reikia apžiūrėti atidžiai, paeiliui ir iš lėto. Labai būtų pageidaujama, kad apžiūrint ekspонатus, kas nors paaiškintų jų reikšmę, kilmę, naudą ir t. t. Tik tuomet turėsime naudos ir sulauksime vaisių iš vienos ir antros parodos, kai apžiūrėsime sąmoningai, nustatytu planu, o svarbiausia viską tikrai suprasime.

Pintonas.

Atvyko Amerikos lietuviai.

Birželio 5 d. laivu „Oscard Second“ į Klaipėdą atvyko 325 Amerikos lietuvių ekskursija. Klaipėdos uoste ekskursiją iškilmingai ir nuoširdžiai sveikino šauliai, visuomenės organizacijos ir oficialūs asmenys. Paskui „Viktorijos“ viešbuty buvo suruošti pietūs, o vakare koncertas, dalyvaujant Kiprui Petrauskui ir A. Sodeikai.

Kitos dienos rytą ekskursijos dalis traukiniu atvyko į Kauną. Likusieji pakelėse išvažinėjo į savo gimtuosius kampelius pas artimuosius.

Kauno stoty atvažiavusius Amerikos lietuvius sutiko 1 gusarų pulko orkestras, Vytauto Did. komiteto ir šaulių sąjungos atstovai ir daug Kauno visuomenės. Svečiai rankose laikė lietuviškas vėliavėles. Ne vienas svečių, pamatę tokį širdingą sutikimą ir viską savą lietuvišką, iš džiaugsmo pravirko. Juk jiems išvykstant iš Lietuvos į Ameriką, visur buvo matyti svetima rusiška, viešai buvo girdėti tik rusų kalba; savoji buvo pavergta ir paneigta.

Svečiai stoties bufete buvo pavaišinti kava ir pasakyta sveikinimo kalbą. Buvo primintas Vilnius ir amerikiečių

lietuvių parama kovojant dėl Lietuvos nepriklausomybės ir taip pat viltis, kad kovoj dėl Vilniaus Amerikos lietuviai vėl parems Lietuvą. Gusarų orkestras griežė Tautos himną ir kitas lietuviškas melodijas.

Pasidalinus pirmais išpūdžiais, svečiai autobusais buvo nuvežti į šaulių sąjungą. Šaulių vadovybė jiems suteikė žinių vykstant į provinciją. Tą pat dieną svečiai apžiūrėjo įdomesnes Kauno vietas, karo muziejų ir kt. Visur amerikiečius lydėjo šauliai. Svečiai labai domėjosi Vytauto Did. sukaktuvėmis ir pažadėjo prie jų prisidėti.

Kita Amerikos lietuvių ekskursija išplauks iš Amerikos birželio 24 d.

Pranešimas.

Baigusių III-čią Liet. Karo Mokyklos laidą p. p. karininkų žiniai pranešama, kad minėtos laidos fotografija yra pagaminta ir užsimokėjusieji gali ją atsiimti Kaune, fotografijoje „Modern“. Norintieji gali dar užsisakyti ten pat. Kaina 20 litų.

Moters pasiaukojimas išgelbėjo tėvynę nuo priešų.

Vytautui viešpataujant Lietuvoj, Naujapilies valdytoju buvo Liutauras. Tai buvo gražus ir jaunas vyras. Jo žmona vadinosi Gražina. Labai graži ir labai gera buvo ta kunigaikštienė, o taip aukšta, jog lygi buvo su savo vyru, kuris taip pat buvo didelio ūgio.

Jei kartais Gražina, jodama medžioti, apsilikdavo savo vyro rūbais, visi žmonės apsirikdavo, laikydami ją per kunigaikštį.

Būdama didelio ūgio, turėjo Gražina ir vyro būdą: medžioklė, jodinėjimas — maloniausios buvo jos pramogos. Labai mylėjo juodu vienas antrą: Liutauras dažnai klausė Gražinos patarimų ir pildė jos prašymus.

Buvo ji Lydos kunigaikštystė ir Lydą, kaip kraitį, turėjo atiduoti Liutaurui. Bet D. K. Vytautas nebuvo dar lig šiol tos žemės atidavęs.

Liutauras taip už tai supyko, jog užmiršo ir apie tėvynės meilę ir apie kiekvieno gero tėvynės sūnaus pareigas. Nusiuntė pas kryževius, prašydamas jų, kad padėtų kariauti su Vytautu ir atimti iš jo Lydos žemes. Kryževiai labai pradžiugo iš to, kad tarp lietuvių kyla vaidai ir, žinoma, mielai pasižadėjo padėti, nes žinojo, kad kur du pešasi, ten trečias naudojasi. Ir, nieko nelaukdamas, iškeliavo į talką prieš Vytautą, kurio galybė be galo baugino juos.

Vakaras jau buvo vėlus, kai trys kryževių vadai, palikę savo kariuomenę prie Naujapilies, atėjo į pilį, norėdami pasimatyti su kunigaikščiu ir susitarti. Tylu ir tuščia buvo pilyje; visi jau miegojo, tik sargai stovėjo prie vartų budėdami. Pamatę didžiuosius savo priešus, nustebo ir nenorėjo jų įsileisti. Veltui kryževiai sakėsi turį reikalą pas kunigaikštį, esą jo pakviesti — sargybiniai neklausė.

Tuo tarpu atėjo Rimvydas, narsiausias vadas ir mylimiausias kunigaikščio Liutauro draugas. Jis liepė įleisti.

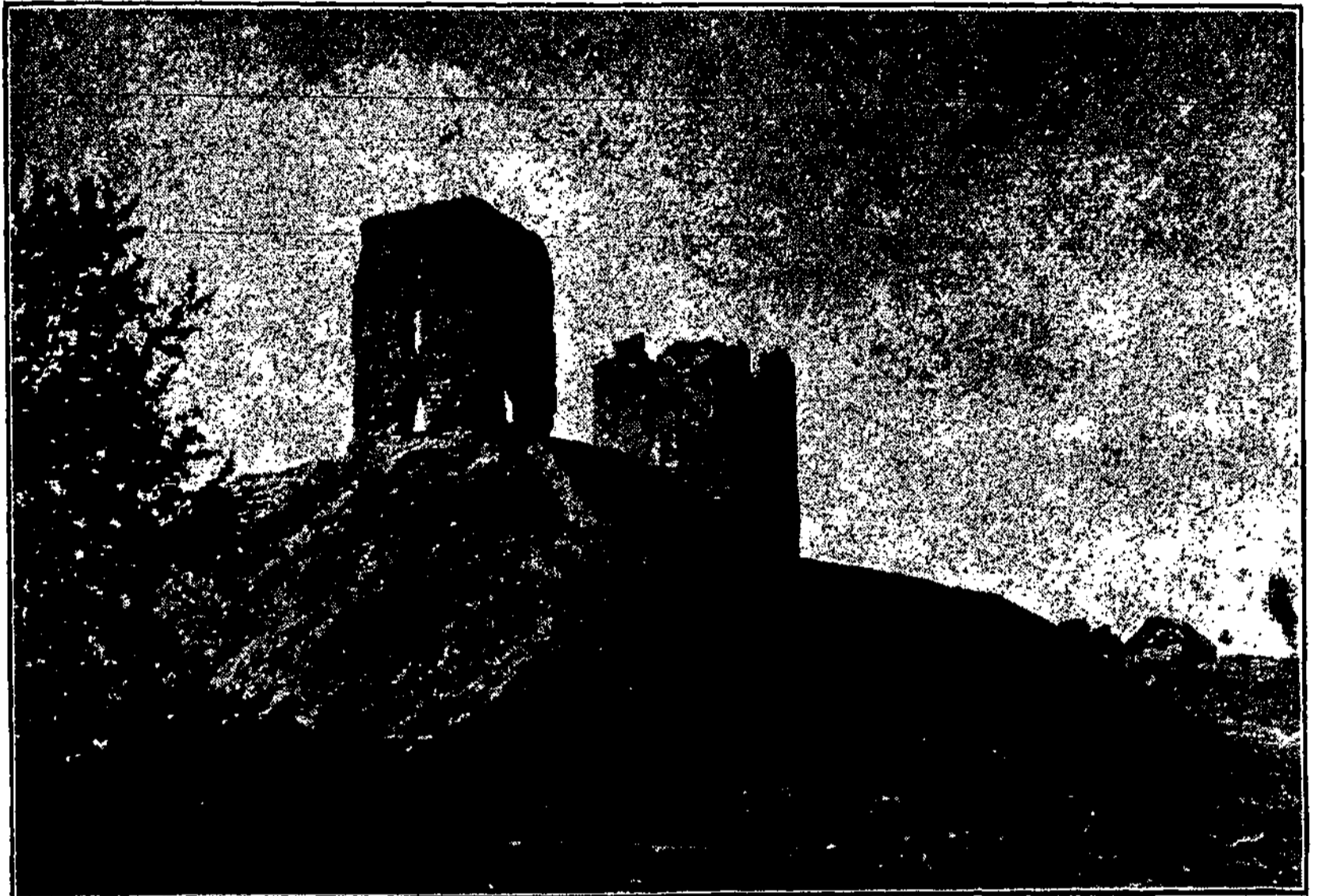
Sudrebėjo lietuvių rankos, pamčius taip arti nekenčiamus kryževius, ir nenoromis siekė kardą, bet susivaldė, nes žinojo, jog pasiuntiniai neliečiami asmens. Atvedęs kryževius į prieangį ir prašęs palaukti, Rimvydas nuėjo

pas kunigaikštį. Stebėjosi jisai, negalėdamas suprasti, ko tie kryževiai nori. Liutauras visada atskleisdavo jam visus savo sumanymus, bet apie kryževius nieko nebuvo kalbėjęs...

Liutauras nemiegojo dar: rūstus galvojo, vaikščiodamas po kambarį. Rimvydas, pasakęs apie svečių atvykimą, pastebėjo, kad

mylėdamas tėvynę, neišdriso pasakyti kryževiams kunigaikščio sprendimo. Vis galvojo ar nepasiseks perkalbėti kunigaikštis.

Staiga atėjo jam į galvą mintis eiti pas Gražiną ir pasakyti jai viską. Žinojo jisai, kad kunigaikštis labai mylėjo savo žmoną, kad visada išklausedavo jos prašymų ir patarimų; gal ir šį kartą neat-

Naugardėlio pilies griuvėsiai (L. K. Mindaugo sostinė).

kunigaikščio veidas staiga pabalo. Atsistojęs sušuko:

— Na gerai! Eisime Vytautui pasakyti ačiū už kunigaikštienės Gražinos kraitį. Įsakyk, kad tuojau visi kareiviai būtų pažadinti ir rengtusi į karą. Ryt, saulei tekant, trauksime!

Senam Rimvydui net širdis apmirė. Drebančiu balsu išdriso jis ištarti:

— Kaip tai, šviesusis kunigaikšti? Su kryževiais eisime? Prieš mūsų Didįjį kunigaikštį Vytautą?!

— Ko taip stebiesi? — atsakė Liutauras. Ar aš jam ačiū turiu sakyti už mano žmonos kraičio užlaikymą?

Tuomet Rimvydas puolė ant kelių ir maldaute maldavo, kad Liutauras neitų su kryževiais.

— Ne! jau dabar pervėlu! — sušuko Liutauras, gana tų maldavimų! Eik, pasakyk kryževiams, kad rytą būsime pasirengę. Ir padaryk, ką sakiau.

Rimvydas, matydamas nieko nepešias, nusiminęs išėjo. Bet

sakytų. Taip sumanęs, nuėjo tiesiai pas kunigaikštienę.

Nemažiau už Rimvydą persigando ji, išgirdus tokią baisią žinią, tačiau vis nenorėjo tikėti, kad jos mylimiausias vyras taip būtų padaręs.

Skubiai nuėjo ji pas kunigaikštį, liepus Rimvydui palaukti prieangyje.

Bet veltui kalbejo ji savo vyrui apie tėvynės meilę, veltui verkė apkabinusi jį; veltui net po kojomis jo puolė, maldaudama nekelti kardo prieš brolius... Liutauro širdis buvo kieta, lyg akmuo. Nieko nelaimėjus, grįžo Gražina iš vyro kambario liūdna ir nusiminusi. Žuvo paskutinė viltis pašalinti nelaimę nuo brangios tėvynės. Bet staiga atėjo jai į galvą tokia mintis:

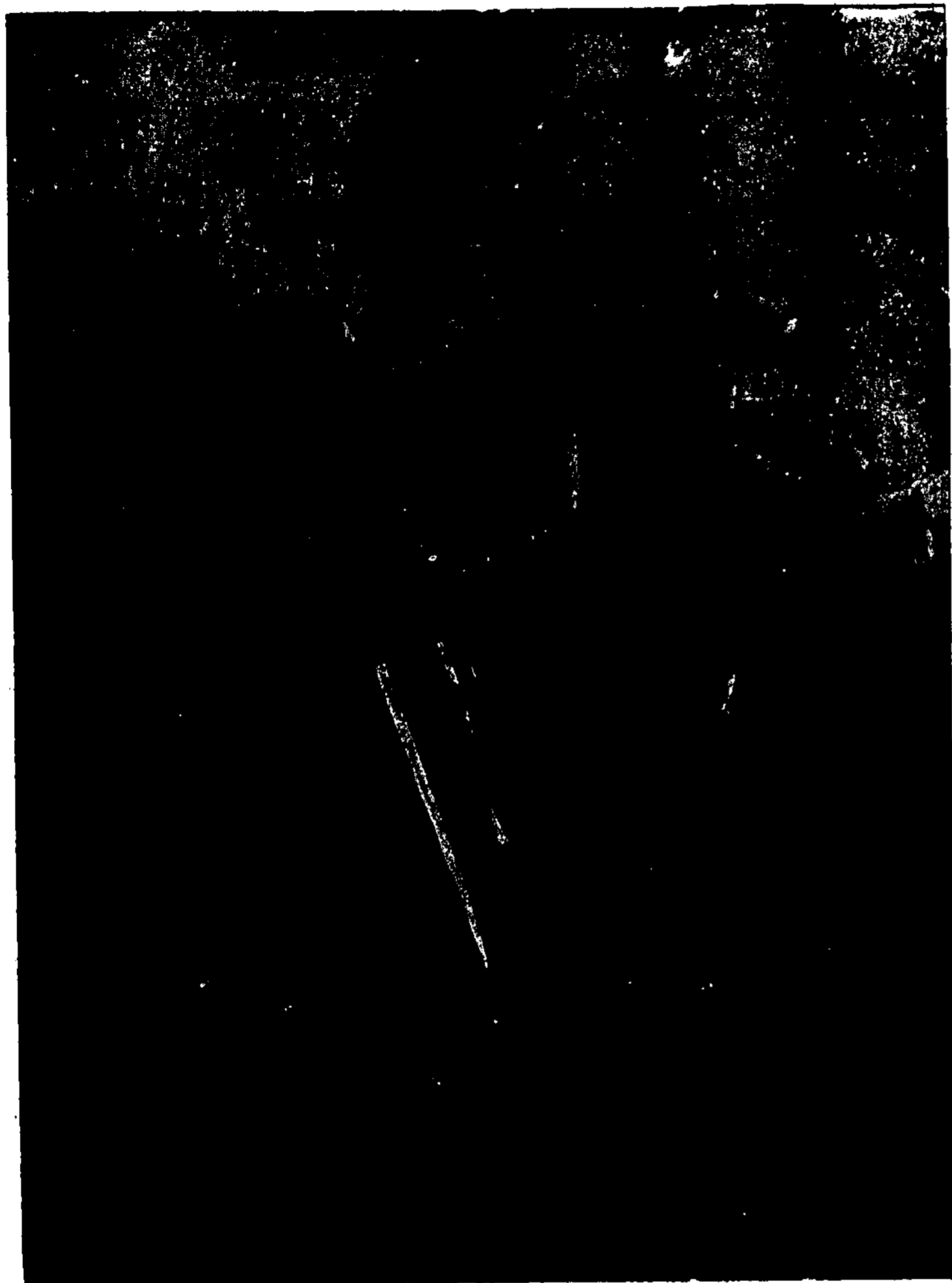
„Liepsiu Rimvydui pasakyti kryževiams, kad važiuotų tuojau namo, kaip bus — taip!. Liutauras toks pavargęs, neatsikels taip anksti, kaip žadėjo... o neradęs kryževių, negalės eiti su jais prieš Vytautą... O paskui gal pats džiaug-

sis... Negaliu leisti, kad brolis kariautų su broliu“.

Taip nusprendė, atėjo pas Rimvydą ir liepė jam pasakyti kryževiams, kad Liutauras pakeitęs savo sprendimą ir neisias su jais kariauti prieš Vytautą.

Vos pradėjo aušti, išgirdo ji bildesį ant kiemo; nubėgo į priėngį pažiūrėti, kas ten atsitiko. Ten susitiko su Rimvydu, kuris išsigandęs įbėgo iš lauko.

— Kur bėgi taip? — paklausė ji.

Narsioji Lietuvos karžygė kunigaikštienė Gražina. „

Nudžiugęs Rimvydas nuėjo pas kryževius ir viską papasakojo, ką jam buvo liepusi Gražina.

Tie baisiai užpyko, tokį atsakymą išgirdę; paėmę kardus sušuko:

— Jūs taip mokate tyčiotis iš mūsų! Palaukite, pasigailėsit! Parodysim jums, kas tai yra tyčiotis iš kryževių!

Išėję iš pilies, nujojo į artimą mišką, kur stovėjo jų kariuomenė, ir pradėjo rengtis auštant užpulti Naujapilį ir atkeršyti Liutaurui už apgavimą.

Kunigaikštienė Gražina negalėjo užmigti per kiaurą naktį; rūpėjo jai, ką pasakys Liutauras atsikėlęs.

— Kunigaikštienė! — sušuko senas vadas, bėgau pas kunigaikštį pranešti, kad kryževiai su visa kariuomene eina į mūsų pilį! Reikia tuojau eiti prieš juos!

Gražina pabalo: baimė ją apėmė. Mintys, lyg bangos, pradėjo plaukti per galvą. Kas gi daryti?!... Liutauras nieko nežino, kad kryževius išvariau... Kaip jam dabar pasakyti...

Laikas buvo brangus, ilgai manyti nebuvo galima, reikėjo skubėti. Staiga, kažin ką sugalvojusi, tarė Rimvydui:

— Aš pati pažadinsiu kunigaikštį, o jūs eikit ruošti kareivių. Kunigaikščio žirgas testovi pabalnotas, jis netruks ateiti.

Rimvydas išėjo, o ji patylomis nuėjo į kunigaikščio kambarius. Netrukus Liutauras pasirodė kieme jau pasiruošęs į karą, kaip paprastai: blizgančiais šarvais, ant galvos užmovė plieninį šalną su ilga erelio plunksna. Šalnas taip buvo padirbtas, jog prie jo buvo lyg plieninė kaukė su skylėmis ant akių; nuleidus ją, galima buvo uždengti visas veidas.

Kunigaikštis ši kartą turėjo šalną nuleistą. Ant pečių kybojo auksuotas ragas, prie dešiniojo šono buvo prijuostas kardas, rankoje turėjo ilgą ietį.

Stebėjosi kareiviai, kodėl jis šiandien taip nedrąsiai ėjo, tarytum bijodamas, o kardą, vietoje prie kairiojo, prikabino prie dešiniojo šono. Prisiartino vadai, norėdami su juo pasisveikinti, bet jis, tik ranka pamojęs, kad greičiau sėstų ant žirgų, skubiai užsėdo savąjį ir išjojo iš pilies, veddamas kariuomenę.

Neilgai tejojo: netoli nuo pilies plačiame lauke pamatė lietuviai kryževių pulkus.

Kunigaikštis pirmas puolė ant jų su iškeltu kardu, o paskui visi kareiviai. Bet vėl stebėjosi vadai, kad kunigaikštis, kuris visuomet tvarkydavo prieš mūsų kariuomenę, dabar, rodos, apie viską užmiršo ir be jokios tvarkos paliko savo kareivius. Rimvydas pats juos sustatė, nelaukdamas kunigaikščio paliepimo.

Prasidėjo mūšis; kraujas liejosi, kareiviai krito nuo žirgų, lyg varpos po dalgiu. Kunigaikštis tebekovojo priešakyje.

Gerai pažino priešai jo raudoną apsiaustą ir plieninį šalną su ilga plunksna; ne pirmą sykį susidurdavo su juo kare, ne sykį buvo matę jo tvirtos rankos stiprybę. Todėl dabar iš tolo traukėsi nuo jo kryževių pulkai. O jis vis arčiau puola. Bet kas čia šiandien. Tarytum kas atėmė pajėgas iš jo rankų, nes nė vienas kryževius nekrito nuo jo kardo.

Kryževiai, pamatę tokį kunigaikščio silpnumą, įsidrąsino. Puolė dar smarkiau lietuvius ir suspaudė juos galutinai. Lietuviai renka paskutines jėgas gindamiesi, bet sunku jiems, jau vos vos laikosi.

Staiga suskambėjo kažin koks tvirtas balsas, ir į vidų kareivių įpuolė vyras ant žirgo, juodu ilgu apsiaustu apsilvilkęs, su nuleistu

ant veido šalnu. Sušuko kariuomenei: Paskui mane! ir šoko į pat kryževiu pulkų vidų, o kur tik pamajo savo kardu, ten krito priešas, lyg pakirsta žolė.

Kryževiai, matydami juodo karžygio tokią pajėgą, pabūgo, pradėjo maišytis, trauktis atgal. Lietuviai paėmė viršų.

Tuo tarpu vyriausias kryževiu vadas, prišokęs prie Liutauro, dūrė jam stačiai į krūtinę. Aukštai iškelta kunigaikščio ranka staiga nusileido, kardas iš jo iškrito, galva pasilenkė ant krūtinės, pradėjo jis kristi nuo žirgo. Vos spėjo jį sutūrėti prišokęs Rimvydas. Sušuko iš skausmo juodasis vyras, puolė kryževį ir perdūrė jį kardu, paskui pribėgo prie sužeisto kunigaikščio.

Gulėjo jisai žemėj, parėmęs galvą ant Rimvydo kelių. Senas vadas nustebeš žiūrėjo į jį: dabar tikrai pažino jis, kad čia ne kunigaikštis, bet kunigaikštienė. O ji, pagulėjusi valandėlę, apalpusi, atmerkė akis ir, spausdama Rimvydui ranką, tarė:

— Nesakyk niekam, kad tai aš esu. Jaučiu, kad artinasi mano paskutinė valanda... Veskite mane į pilį, tenai noriu numirti.

Juodasis vyras, atbėgęs, įsakė Rimvydui baigti vyti kryževius; o pats, paėmęs mirštančią Gražiną ant žirgo, nujojo į pilį.

Pažino dabar Rimvydas ir juodąjį vyrą: buvo tai kunigaikštis Liutauras.

Viską dabar suprato senas vadas; Gražina, išgirdus apie kryževiu užpuolimą, nedrįso žadinti vyro, bet, apsirengus jo rūbais, pati vedė kariuomenę. O Liutauras, atsikėlęs rytą ir patyręs, kas atsitiko, neradęs namie savo žmonos, tuojau viską suprato ir atlėkė į pagalbą.

Kas gal apsakyti Liutauro gailęstį, kai pamatė savo mylimą žmoną mirštant! Klūpojo jisai prie lovos, žiūrėdamas į jos akis, pamažu gęstančias, spausdamas jos šalstančias rankas, tarytum norėjo nuvyti tą baisią mirtį. Bet nieko negelbėjo jo gilus skausmas: Gražina vis silpnėjo. Valandėlę praverė ji akis ir tarė vyrui:

— Atleisk man, mieliausias! Nėpyk, kad taip savavališkai pasielgiau!... Negalėjau leisti, kad lietuvius eitų kariauti prieš lietuvį... negalėjau, nes labai mylėjau tėvynę. Kryževiams taip ūmai užpuolus, nedrisau tavęs žadinti... nes nieko nežinojai apie pasiuntinių išvaymą... Atleisk man tą apgavimą! Pirmas jis ir paskutinis!

Kelioms valandoms praėjus, nebuvo jos tarp gyvųjų...

Kitą dieną prie Perkūno žynno, po senų ažuolu sukrovė tarnai didelį aukštą laužą. Nesuskaito-

mos žmonių minios susirinko paskutinį sykį pamatyti savo mylimąjį kunigaikštį, nes beveik visi manė, kad kunigaikštį užmušė kryževiai; tik kai kurie pilies tarnai žinojo teisybę.

Sutrimitavo pilies bokšte, atsikėlė vartai. Ėjo vaidilos giedodami, paskui juos vadai nešė Gražinos kūną. Aprengta ji buvo taip, kaip aname nelaimingame mūšyje. Paskui neštuvus ėjo juodasis vyras.

Didelis šauksmas kilo minioje, pamačius savo kunigaikščio lavoną. Vadai, uždėję kūną ant laužo, liepė uždegti. Tuomet juodasis vyras, pakėlęs šalną nuo veido, pažvelgė į susirinkusią minią.

Žmonės sušuko: pažino Liutaurą. Iš džiaugsmo, kad mato jį gyvą ir sveiką, ėmė šaukti sveikindami kunigaikštį. Bet jis ranka pamojęs, kad nutiltų, liūdnai tarė:

— Aš esu gyvas, bet kunigaikštienė užmušta. Buvo ji moteriškė kūnu, bet dvasia didesnis karžygy, negu daugelis vyrų. Užmušta už mane ir dėl manęs... Aš jos neapleisiu...

Tai pasakęs, užšoko ant laužo, dingdamas tarp liepsnos ir dūmų.

Žuvo kunigaikštienė Gražina, sudegė kunigaikštis Liutauras, bet tėvynė tapo išgelbėta.

C.

Kareivių bibliotekos 1929 m.

Šių bibliotekų steigimu mūsų kariuomenės dalyse pradėta rūpintis dar 1919—20 m. Dabar kiekvienoj dalyj yra biblioteka. Pati stambiausia — 9 pėst. pulko (4.209 tomai), pati mažiausia — šarv. traukinyje (347 tomai). $\frac{2}{3}$ bibliotekų turi daugiau, kaip 1000 tom. kiekviena.

1929 m. sausio 1 d. visose bibliotekose buvo 38.954 tom. Per metus atsiųsta iš spaudos ir švietimo skyriaus, pirka dalių lėšomis ir paaukota 10.816 tom.; išbraukta iš katalogų sudėvėtų ir pamestų knygų — 956 tom. 1930 m. sausio 1 d. bibliotekose yra jau 48.810 tom.,

Skaitytojų metų bėgyje buvo kiek mažiau, palyginus su 1928 m., būtent 6.815 karių (1928 m. 6.830 skaitytojų). Kareivių bibliotekų knygomis naudojami visi kariai.

Nors skaitytojų buvo šiek tiek mažiau, tačiau jie perskaitė daugiau knygų — 53.105 tomus.

Palyginę 1927—1929 m. skaitymą, pamatysime, jog kasmet auga vieno skaitytojo perskaitytų knygų skaičius. 1927 m. vienam skaitytojui tekdavo 4,3 tom., 1928 m. — 6,5 tom., o 1929 m. jau 7,8 tom., tai bemaž 8 tom. Tai rodo, kad skaitytojai randa bibliotekos lentynose vis daugiau įdomesnių knygų, kad mūsų kareiviai rimtai įsitraukia skaityti knygas. Bibliotekų apyskaitoje žymima tik knygos, duoda-

mos skaityti į namus. O kiek perskaitoma žurnalų ir laikraščių skaityklose, įrengtose prie bibliotekų!

Ką daugiau skaito kareiviai? Visose dalyse pirmoje eilėje stovi lengvo skaitymo knygos — romanai, apysakos, vadinamoji beletristika. Mokslinės knygos skaitomos, bet čia kiekvienoje ginklo rūšyje yra savotiškumas. Štai santrauka:

Bibliotekos skyrių pavadinimai	Perskaitytų knygų % dalyse				
	Pėstininkų	Kavalerijos	Artillerijos	Aviacijos	Technikos
1 Bendro turinio veikalai. Žurnalai.	5,8	14,4	3,3	6,2	9,1
2 Filosofija. Etika	1,6	0,5	5,4	2,7	1,7
3 Tikyba	1,3	0,3	3,0	0,8	0,5
4 Visuomenės ir karo mokslai	6,0	12,1	10,0	2,3	10,0
5 Kalbamokslis.	1,1	5,7	5,9	0,4	1,2
6 Gamtos ir matematikos mokslai	2,3	6,4	8,1	1,0	6,2
7 Pritaikomieji mokslai.	2,6	10,0	4,2	4,0	9,7
8 Menas ir sportas	3,5	6,3	8,0	3,6	4,8
9 Literatūra. Beletristika	66,7	39,9	40,6	75,8	49,4
10 Istorija. Geografija.	9,1	4,4	11,2	3,2	7,6

Bibliotekoriai kasmet reiškia savo pageidavimų ir norų. Tai rašoma apyskaitų pabaigoje. Prašo skirti etatinę bibliotekorių — puskarininkį. Nori, kad būtų atleista lėšų knygoms aptaisyti. Kai ku-

Prie Baltijos krantų.

Smelėtas, reta žole apaugęs, laukas. Jame ištisas judančių, šūkiančių ir kažką darančių žmonių skruzdėlynas, o aukštai žydrus dangus ir besišypsanti birželio mėnesio saulė.

Tai Klaipėdos įgulos užsiėmimų aikštė. Tai viena iš kalvių, kurioje kalama mūsų tautos atei-

tis, tai mokykla, kur geriausios šalies jėgos mokomos ginti savo kraštą ir jį mylėti.

Štai pamiškėje, medžių pavėsyje, prisiglaudę kulkosvaidininkai ir jų rėksniai kulkosvaidžiai. Girdi komandas, matai greitus, kaip mintis, judesius, ir pikti rėksniai prabilo, sujudo. Melsvų

dūmų debesėliai išsidrėkia ties jais, o jie, tarytum tuo nepatenkinti, užspringdami ir dantimis kalendami, ieško priešo, kuris mažų, žalsvų figūrėlių pavidale tūno pasislėpęs ir įsikasęs į smėlį. Tai kulkosvaidžių kuopos daro kaunamąjį šaudymą.

Ten, toliau, matai bėgančius, griūvančius ir vėl kylančius žmones, kurie nors ir išsisklaide, bet vienos idėjos ir vieno vado valios stumiami, veržiasi pirmyn, vis pirmyn...

Atgal kelio nėra: priešaky — laimėjimas ir didžiausias džiaugsmas; užpakaly — gėda ir nusiminimas.

Gelsvi rūbai susilieja su aplinkuma, ir tik kai pamatai ką nors pakylant, pajauti, kad aikštė gyva, kad ji gyvena savotišku gyvenimu, kad joje girdėti gyvenimo ritmas ir gaivalinė tautos jėga. Tai likusios kuopos puola išivaizduojamo priešo pozicijas.

Už pėstininkų, plentų, slenka išmargintos, birbiančios, užiančios ir storais šarvais pridengtos baidyklės. Kaip devyngalvio sliubino nuodingi liežuviai kyšo iš angų kulkosvaidžiai. Junti, kad

Užmaskuotas kulkosvaidis.

4 p. p. foto.

riose dalyse yra savo aptaisymo dirbtuvėlės. Jos galima įrengti palyginus nebrangiai. Tokioje dirbtuvėleje bus visada darbo; bibliotekoms (karininkų ir kareivių), štabui, atskiriems kariams pigiau kaštuos knygų aptaisymas. Prašo bibliotekoriai pirkti daugiau naujų knygų arba skirti dalims lėšų tam reikalui. „Būtų gerai, kad pulkų bibliotekos gautų metams tam tikras sumas knygoms sutvarkyti. Dabar iš pulko labai sunku gauti, kadangi ekonominių sumų yra maža, pulkas pirmoje eilėje skiria sumas svarbesniems reikalams, o knygynas liekasi užmirštas“, — nusiskundžia vienas pėstininkų pulko bibliotekorius. Dar plačiau rašo vienas karo technikos dalies bibliotekorius. „Pažiūrėjus į biblioteką, rodos, reiktų džiaugtis: sutvarkyta gražiai, nemaža knygų. Norint paimti knygų skaityti, tenka perversti pusę bibliotekos ir netekti kantrybės, kol gauni tinkamą, ypač kareivio dvasiai, knygą. Apie 70% visų knygų yra labai senų laidų: bloga, nesuprantama kalba parašytos ir tos daugiausia vaikiško turinio. Reikia tik išskirti Kudirkos raštus, Vaižganto raštus ir vieną kitą romaną, kurie su didžiausiu ūpu yra skaitomi visų kareivių. Turiu pastebėti, kad yra keletas romanų, būtent: „Ivanhoe“ 2-oji dalis, „Dykumose ir giriose“ I-oji dalis, „Dėdės Tomo trobelės“ 2-oji dalis. Tai yra mėgiamiausi romanai. Tačiau nėra tai vieno, tai kito tomo. Dėl to skaitytojai nežino pradžios arba išskaitę nežino pabaigos, todėl lieka nepatenkinti. Bendrai, reiktų daugiau kariško

turinio knygų, romanų, patriotiškų apysakų, žurnalų ir kitų. Tik tuomet kareiviai, skaitydami tokias knygas, morališkai sutvirtėtų. Tas ir ateityje bus, žinoma, nebe naudos. O kitas knygas, kurios mūsų bibliotekoje yra, aš manau, kad visi yra skaitę pradžios mokyklas lankydami...“ Su šio bibliotekoriaus nuomone nevisai galima sutikti. Spaudos ir švietimo skyrius rimtai susirūpinęs bibliotekų papildymo klausimu. Ateityje numatoma pirkti bibliotekoms knygas 3—4 kartus per metus. Lig šiol knygos buvo užperkamos 1 kartą per metus, apie Kalėdas. Savime aišku, kad bus perkamos naujos knygos. Bet negalima pašalinti iš bibliotekos „vaikiško turinio knygų, kurias visi yra skaitę pradžios mokyklas lankydami...“ Gerbiamas kolega pamiršta, kad kariuomenėje, ypač kai kuriose dalyse, netrūksta alfabetų — to liūdno okupantų viešpatavimo laikų palikimo. Šiems naujiems skaitytojams, kurie pramoksta skaityti, kariuomenėje betarnaudami, kaip tik tinka pradžioje tos „vaikiško turinio“ knygos.

Bendrai, tenka pažymėti, kad mūsų bibliotekoriai deda daug pastangų geriau sutvarkyti pavestas jiems bibliotekas ir labai rūpinasi jų papildymu ir tolimesnių tobulinimu.

Vytauto Didžiojo metų pabaigoje turėsime bibliotekose 60.000 tomų. Reiktų rūpintis, kad šiais metais į skaitymą būtų įtraukti visi kareiviai. Tuo būdu galėsime kukliai pagerbti mūsų krašto senovės Didvyri.

A. R-as.

Kavalerijos sporto reikalu.

Kavalerijos sportas vakarų Europoje ir Amerikoje darosi labai populiarus plačioje visuomenėje. Svarbiausios kavalerijos sporto šakos yra šios: I) lenktynės be kliūčių, su kliūtėmis ir išraižytame terene; II) concours hippique'ai (šokimas per kliūtis): 1) klasiški, 2) medžioklės kliūčių, 3) progresyvės aukštumos, 4) šokimo į aukštį čempionatai; III) medžioklės perbėgimai: a) su šunimis, b) pažymėtais pėdsakais, c) paskui medžioklės vadovą ir d) individualiai į pažymėtą susirinkimo vietą tiesia kryptimi; IV) arklių išjodinėjimo čempionatai; V) reidai (ilgi perbėgimai ligi keletą šimtų kilometrų); VI) polo žaidimas (raitų futbolas); VII) figūrinis jojimas grupėmis; VIII) įvairūs raitų žaidimai; IX) estafetinio pobūdžio perbėgimai jungiami su ginklo vartojimu ir bendru sportu.

Iš šios programos matyti, kad kavalerijos sportas užima gana žymią vietą ir bendrame sporte. Užsienyje kiekvienai raitų sporto šakai remti yra susidariusios stambios draugijos, turinčios didelius kapitalus. Šių draugijų tikslas — sporto selekcijos dėka kelti krašto arklių kokybę.

Deja, apie raitų sporto būklę Lietuvoje negalima to pat pasakyti. Savo laiku susikūrusi lengvųjų arklių auginimo draugija mažai teprišidėjo prie lenktynių išplėtimo ir dėl nevisiško susiorganizavimo ir lėšų stokos greitu laiku pradėjo nykti. Šiuo metu ji nebededa pastangų atgaivinti lenktynes, tokį svarbų arklių auginimo reikalų faktorių.

Iš dalies tą draugiją galima pateisinti, nes Lietuvoje auginamų arklių kokybė dar nėra pakankamai aukšta, todėl dalyvavusių 1923, 24 ir 25 metais lenktynėse civilių asmenų pavardės galima suskaityti ant pirštų. Vis tik, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje rimčiau susirūpina arklių auginimo reikalu, kalbamoji draugija turėtų aktingiau darbuotis ir pirmą eilę reikėtų atgaivinti turėjusias didelį pasisekimą arklių lenktynes.

Mano manymu ir valstybė neatsisakytų jų paremti tiek morališkai, tiek materialiai.

Tiek dėl lenktynių, kuriose beveik vieni dalyvavo mūsų kavalerijos ir artilerijos karininkai, be jų ir pačios lenktynės vargu ar būtų įvykusios.

Klaipėdos kraštas tuo atžvilgiu turi nepalyginamai geresnių sąlygų dėl tinkamesnio lengvųjų arklių auginimo sutvarkymo.

Jei kalbėti apie mūsų kariuomenę, tai pamatysime, kad čia daugiausia palaikoma „conours hippique“ (šokimas per kliūtis) šaka. 1929 m. birželio

mėn. 16 d. kavalerijos štabas buvo suruošęs kavalerijos pulkų konkūrą, kuris praėjo su gana žymiu pasisekimu. Po to, abu pulkai darė vadinamus šeimyniškus konkūrus, kad net ir žiemos metu tinkamai būtų laikoma arkliai. Pasiiekti vaisiai duoda pamato konstatuoti, kad jau artinasi laikas, kada ir Lietuvos kavaleristai išeis į tarptautinę kavalerijos sporto areną be didesnės baimės būti nugalėtais.

Pagal nusistatančią tradiciją ir šiais — Vytauto Didžiojo — metais birželio mėn. 15 d. kavalerijos štabas ruošia II-rą kavalerijos pulkų konkūrą tokia programa:

1) Puskarininkių konkūras.

Šokimas per kliūtis.

1 g. p. foto.

2) Karininkų medžioklės konkūras (kavalerijos štabo pereinamajai dovanai — 2 kartų laimėjo 2 ulonų pulkas).

3) Karininkų konkūras (Jo Ekscelencijos pono Respublikos Prezidento pereinamajai dovanai — 1 kartą laimėjo 2 ulonų pulkas).

4) Šokimas į aukštį rekordą pagerbti.

Pereinamąsias dovanas reikia laimėti 3 kartus iš eilės arba 5 kartus be eilės.

Turint galvoje, kad Lietuvoje sparčiai plečiasi tik konkūrai (šokimas per kliūtis) tikimasi, kad ne tik kariai, bet ir plačioji visuomenė gausingai apsilankys Petro Vileišio aikštėn pažiūrėti mūsų kavalerijos karininkų ir puskarininkių, nugalint lauko ir klasiškas kliūtis, tuo labiau, kad pelnas skiriamas labai prakilniam tikslui — Vytauto Didžiojo fondui.

ir čia yra jėga, kad ir čia plaka gyvenimas, nes be atvangos juda tos baidyklės liežuviai ir ieško ką nors įgelti. Tai kiti krašto gynėjai, tai šarvuotiniai.

Štai netikėtai iš miško į pievelę zovadu išlekia kažkokie bilda dulkių stulpai. Tai baterijos išvažiavimas į atvirą poziciją.

Keli žaibai švysteli nuo kardo, kuris sukamas apie vado galvą. Staigus pusratis į kairę, žmonės šoka nuo pirmagalių, pabūklai nukabinti, pirmagalių jau nėra, tik

girdėti metalo skambesys ir trumpos, bet aiškios komandos. Kaip mašinos ratukai, juda numeriai, jokio nereikalingo judesio ir garsų.

Ir vėl kardo žaibas, vėl suprunkščia sukaitę arkliai, dundės — ir baterijos nėra: ji pranyko. Tik dulkių debesys ir gilios pravėžos parodo jos kelią. Ir kykla džiaugsmas ir pasididžiavimas lietuvių sieloje, kai mato darnų ir sutartinį visų ginklo rūšių darbą.

Bet netikėtai šis vaizdas kin-

ta. Pasigirsta skardus trimito garsas baigti užsiėmimus. Pakyla klėgesys ir linksmos dainos. Ritmiškai žengia dainos taktu pėstininkai, birbdami rieda šarvuotiniai, žvangėdama ir žemę drebindama važiuoja namo baterija.

Aikštė tuštėja — pietų poilsis artėja. Tik aukštai pakilusi saulė šypsosi iš aukštybių, tik miškas ošia ir ritmiškai, kaip lietuvių krūtinė, alsuoja niekad nenurimstanti ir garsią mūsų praeitį mininti žaliaspalvė Baltija. Degtuv.

Skautai į stovyklas.

Baigiasi mokslo darbas provincijoje, atsilsės moksleiviai. Vasara visiems žada ypatingų malonumų. Bet moksleiviai ne visi sunaudoja atostogas taip, kad jos padėtų jiems sustiprėti fiziškai ir morališkai. Vieni tų, kurie geriausiai naudoja va-

Skautiški pietūs, Ukmergės skautų stovykloje, 1929 m. Už stalo p. Paknys, Lietuvos Banko direktorius, atvažiavęs iš Kauno, ragauja skautiškų pietų. Jam iš dešinės — mokykl. Kulvietis, stovyklos viršininkas, iš kairės — vyr. sk. J. Šaltenis, stovyklos adjutantas.

saros laiką, yra skautai. Vos išsprukę iš mokyklos suolo, jie visi, lyg sakalai, iš visų kampų didesniais būriais sulekia į savąias stovyklas. Stovykla — jų mokykla. Stovykla — jų tikrasis, skautiškas gyvenimas. Stovykloje jie prisimena turį krūtinėse jaunas širdis.

Skautų stovykla panaši į kariuomenės stovyklas. Ir čia sutūpusios palapinės, ir čia garuoja kariška virtuvė ir skamba kareiviški katiliukai. Ten skautas pasidėjęs ant kelių popierį ir kompasą bando topografinę nuotrauką daryti, čia vėl kiti praktikuojasi Morzės signalizavimais. Skautai pionieriai eina tiltų per upelius tiesti. Žodžiu — jie ruošiasi gyvenimui. O vakarais — kitoks gyvenimas prie laužo. Čia juokai ir daina. Nenoromis jauti, kad tai būsimi kariai, būsimi tėvynės laisvės ir garbės sargai.

Jūr. Šaltenis.

Prisiminus ekskursiją.

(Aukšt. Techn. Mokykl. Kaune).

Nusibodo sėdėti mokyklos suole ir klausyti sausų matematikos formulių. Mokiniai lyg apmirę. Lengviau atsidūsta, kai ateina dirbtuvėse darbų laikas, bet ir čia per keletą metų pasidaro paprasta. Tat neveltui mokiniai prašo mokytojų, kad vestų juos kur nors į ekskursiją. Pereitais metais A. T. M.

mokiniai, p. karininko vadovaujami, padarė ekskursiją į šarvuotųjų rinktinę. Čia pónai karininkai supažindino mokinius su tankais, nupasakojo jų reikšmę, naudingumą ir jėgą karo lauke. Mokiniai buvo sužavėti nepaprastom mašinom, kiekvienas stengėsi daugiau apie jas suprasti; o koks buvo nustebimas, kai jos pradėjo važiuoti. Kiekvienas norėjo patekti į jų vidurį ir pabandyti su kulkosvaidžiu. Mokyklų arti savaitės tik apie tankus tekalbėjo.

Dabar mūsų mokyklų yra įvestas kariškas parengimas. Visi mokiniai nepaprastai užsidegę. Kiekvienas kalba:

— Ak, kad būtų šautuvai, mes galėtum taip, kaip kareiviai marširuoti su šautuvais; pasiruošti, kaip reikia juos kovoj valdyti ir padaryti kariškų pratimų laukuose.

Naudingos yra tokios ekskursijos: įdomu su tankais susipažinti, su aviacija, su ryšių batalionu. Čia mokiniai įgauna visai kitokią dvasią; jų norai ir pasiryžimai pakyla iš mokyklos suolo ir nuskrenda į mūsų garbingųjų gynėjų eiles. Nebaisūs jiems tampa karo pasiruošimai ir jie su noru stoja į kariuomenės eiles, nes jų dvasiai darosi jau nesvetimas šis garbingas darbas. Gerbiamieji mokytojai, daugiau mums tokių ekskursijų, o brangūs mūsų Tautos gynėjai — karininkai visuomet paaškins mums.

Zen. Valaitis.

Didžiulė skautų sporto šventė Panevėžyje.

Pas skautus nieko nėra malonesnio, kaip dirbti ir gyventi grynojo gamtoje. Atėjus pavasariui, jie ruošia įvairias sporto šventes, stovyklas, iškilas, žavinčius visuomenę laužus-ugniakurus ir visą eilę kitų darbų. Vieną tokią didžiulę sporto šventę birželio 1 d. suruošė Panevėžio rajono skautų tuntas. Šventė pradėta 14 val. gražia, apie 300 skautų-čių, eisena per miestą. 15 val. 30 min. Skaistagirio miške prasidėjo pati šventė iškilmių maršu ir paradu, kurį priėmė apyg. štabo viršininkas pulkin. Tallat-Kelpša, apskr. komendantas pulk. Andrašūnas, apygardos ir pulko karininkai, mokyklų, organizacijų ir visuomenės atstovai.

Programa buvo įvairi ir plati (lengvoji atletika, įvairūs šokimai, bėgimai, gimnastika, plastika, piramidės, komiškas sportas ir kit.).

Labai gražiai atliko įvairius sporto dalykus skautai vyčiai, laimėdami I vietas, ir I-oji Kęstučio draugovė. Kęstutiečiai savo komiškais žaidimais, sportu ir šposais, pertraukę metu, sudarė publikai malonaus juoko ir gražaus įspūdžio savo gražiu pasiruošimu ir sugebėjimu atlikti įvairius dalykėlius. Skautės, leit. Navikui vadovaujant, puikiai atliko įvairius plastikos ir gimnastikos pratimus ir tautiškus šokius. Taip pat jūros skautai gražiai atliko kelis pratimus ir pastatė piramides. Rungtynėse: disko, granatų mėtyme, estafetėje, šokimuose, bėgimuose ir plaukiojime dalyvavo skautai vyčiai, skautai ir jūros skautai. Pratimų ir pertraukų metu grojo 4 pėst. pulko orkestras.

Eisenai, paradui ir visai šventei vadovavo tuntininkas vyr. sktn. kap. Žukaitis.

Šventėje dalyvavo apyg. viršininkas gener. Tamašauskas, apyg. št. v-kas pulk. Tallat-Kelpša, komendantas pulk. Andrašūnas, beveik visi apyg. štabo ir pulko karininkai, mokyklų vadovybė ir apie 2000 visuomenės. Be to, gražiu

skautų žaidimų ir sporto turėjo progos pasižiūrėti 4 pėst. pulko mokomosios ir ūkio kuopų kareiviai.

20 val. 30 min. iškilmingas vėliavos nuleidimas. Nuleidus vėliavą ir dalyvaujant visai publikai, skautai sukūrė didžiulį laužą. Prie laužo gražiai atliko kelis plastikos dalykėlius, padeklamavo keletą eilėraščių ir kit. Čia visiems buvo progos pasiklausyti gražių skautiškų ir liaudies dainelių. Gražiai atvaizduotas mūsų sostinės pagrobėjas lenkų smurtininkas Želigovskis, milžiniškos giltinės pavidale. Pasktn. Martinaitis gražiai apibūdino laužo skautišką, tautišką ir simbolišką reikšmę. Kauno skautų vyčių atstovas psktn. Kizlaitis pasveikino tuntą šventės ir pirmojo laužo proga.

Tuntininkas vyr. sktn. kap. Žukaitis, baigdamas laužą ir šventės programą, kviečia skautus ir toliau nenutolti nuo kilnių skautų idealų ir tęsti pradėtą darbą. Dėkoja visuomenei už gausią atsilankymą ir paramą. Griausmingas valio tautininkui, skautams ir atsilankiusiems svečiams aidi miško tylumoj. Visi kupini malonių išpūdžių 23 val. išskirstė į namus.

Į šventę atsilankė trys Kauno skautų vyčių draugovės atstovai.

Panevėžio skautai-ės, suruošdami šią šventę, parodė ką duoda ir gali duoti tautai skautija.

Pažymėtina, kad čia skautai su kariais labai artimai sugyvena ir bendradarbiauja.

Tenka palinkėti Panevėžio skautams-ėms su jų energingais nenuilstamais vadais ir ateityje taip sėkmingai dirbti ir paruošti sveikus ir narsius tėvynės gynėjus.

V. Vėversėlis.

Didelės vaikų iškilnės Kėdainiuose

Gegužės mėn. 24 ir 25 d. įvyko viso apskrities pradžios mokyklų mokinių sporto ir dainų šventė. Daugybė mažulėlių jos jau senai laukė. Štai ir jų laukiama diena! Visi važiuoja, visi linksmi ir pakeltu ūpu. 12 val. atūžė traukinys su keliais šimtais mažulėlių. Tuojuo pietūs, rikiuotė ir būrių būriai žygiuoja generalei repeticijai. Žygiuojant būriai dainavo: „Šerk, šerk broli žirgą“, „Vilniaus vartų žali bromai“ ir kitas kariškas daineles. Štai ir kariuomenės aikštė. Pasirodė kariškas orkestras. Tuojuo būrius išskirstė.

— Rramiai! Pradedam — pasigirdo komanda. Apie 1200 mokinių sutartinai, pagal muziką, atliko keletą pratimų. Tas darė gero išpūdžio žiūrėtojams. Kitą dieną pati šventė praėjo puikiausioj nuotaikoj. 26 d., apžiūrėję Kėdainių miesto įdomesnes vietas, išvažinėjo į savo gimtuosius kampelius. Tiek pedagogo, tiek kario akimis žiūrint tokios šventės turi didelės reikšmės būsimajai Lietuvos kartai. Reikia pažymėti, kad šiam kilniam darbui daug prisidėjo ir apskrities valdyba. Ji savo lėšomis pagamino vaikučiams pietus ir du kartu kavą. Vaikučiai labai pralinksmėdavo, kai pamatydavo atvežant didžiausį katilą kavos. Mat, mama jiems niekuomet tokiuose dideliuose katiluose kavos neišvirdavo.

Kazys Sedlauskas.

Kauno „Aušros“ ir T. T. Jėzuitų gimnazijos sporto šventė.

Birželio mėn. 1 d. 14 val. T. T. Jėzuitų gimnazijos sporto aikštėje įvyko sporto šventė. Šventėje dalyvavo „Aušros“ ir T. T. Jėzuitų gimnazijos lengvos atletikos moksleiviai — sportininkai. Jų buvo apie 100 dalyvių.

14 val. sportininkai — moksleiviai padarė kelis bendrus gimnastikos pratimus T. T. Jėzuitų gimnazijos orkestrui griežiant. Po to sportininkai, orkestrui griežiant maršą, praėjo pro teisėjus ir publiką. Tuo įvyko šventės atidarymas. Pirmutiniu programos numeriu įvyko žaidimas „Stirnos ir medžiotojai“. Rungtynes laimėjo „Aušros“ moksleiviai, nugalėję savo priešus per 2½ minutės, o paskutiniai „aušro- kus“ per 7½ min.

Toliau įvyko bėgimai: 100, 400, 1500 metrų. Bėgimų pirmąsias vietas laimėjo „Aušros“ moksleiviai. Ieties mėtyme laimėjo T. T. Jėzuitų gimn. moksleiviai. Disko mėtyme pirma vieta teko „Aušrai“. Rutulį toliausiai nustūmė T. T. Jėz. gimn. Šokime į tolį išibėgėjus pirma ir antra vieta teko „Aušrai“, o trečioji — T. T. J. gim. Trišokio pirmą vietą laimėjo „Aušra“, o kitas T. T. J. gim. Šokime į aukštį su kartimi pirma vieta teko T. T. Jėz. gimn. Šokimą į aukštį išibėgėjus abi gimnazijos peršoko vienodai, bet nežinia, kodėl teisėjai pirmą vietą paskyrė T. T. J. gimn., neduodami toliau „Aušrai“ mėginti savo jėgas. 800 metrų bėgimas neįvyko. Švedišką estafetę laimėjo „Aušra“. Po estafetės įvyko kumščiasvydis, kurį laimėjo T. T. Jėz. gimn. Be to dar buvo žaidžiama į „kvadratus“. „Kvadratus“ laimėjo T. T. Jėz. gimn. Kitoj aikštėj įvyko basketbolas. Basketbolą laimėjo T. T. Jėz. gimn., įmušdami vieną golą iš pabaudos smūgio. Golų santykis 4:5 T. T. Jėz. gimn. naudai.

Pasibaigus visoms lengv. atlet. rungtyneis, įvyko futbolo rungtynės, kurias laimėjo „Aušra“. Golų santykis 4:1 (1:1) „Aušro- kų“ naudai.

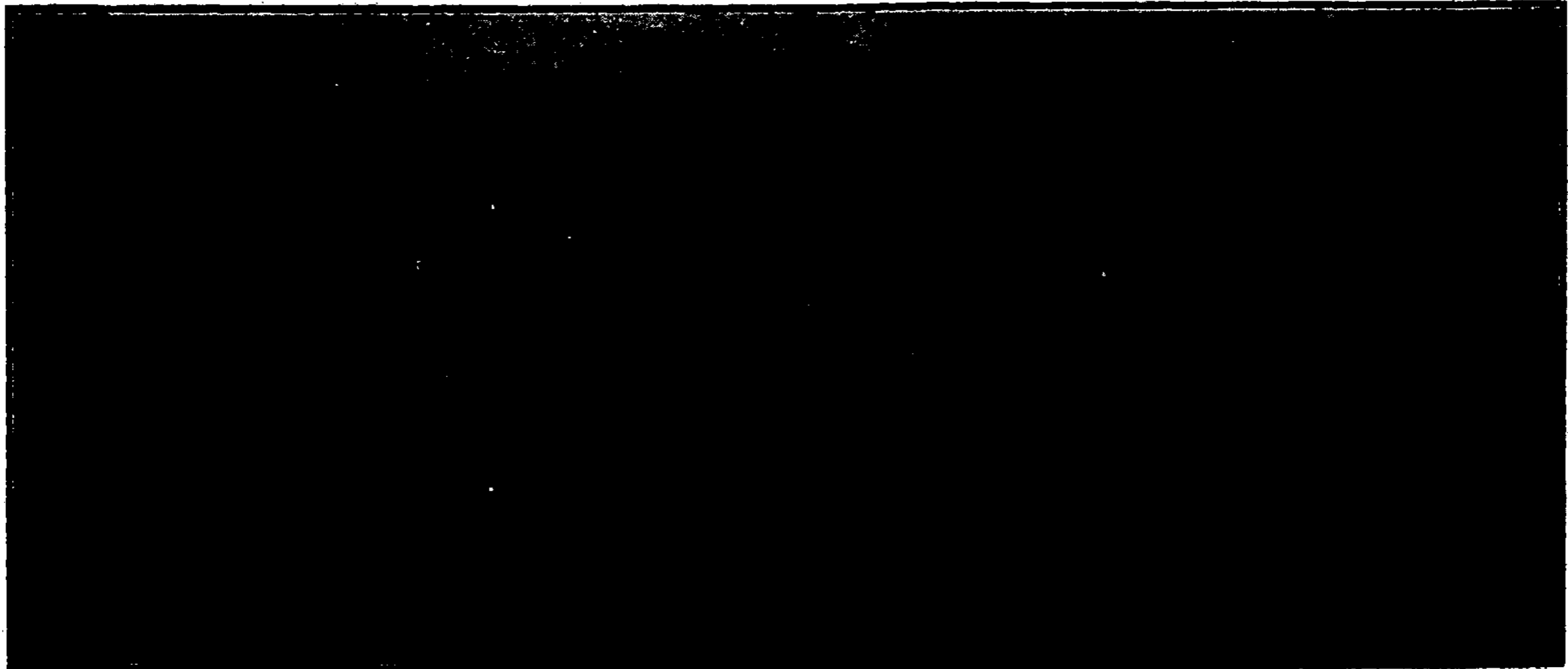
Po futbolo rungtynių teisėjai paskelbė sporto šventės rungtynių rezultatus: laimėjo T. T. Jėzuitų gimnazija gavusi 60 taškų, o „Aušra“ gavo 56 taškus. Jiems nebuvo įskaitytas „Stirny ir medžiotojų“ laimėjimas, nes, teisėjų nuomone, „Aušros“ gimn. tarpe žaidę 3 žaidėjai iš aukštesnių klasių.

Bendrai, šios šventės rungtynės praėjo gana vykusiai. Daugelis iš moksleivių pasiekė gana gerus rezultatus. Iš jų paminėsiu tik kelius geresnius:

100 metrų atbėgo „Aušros“ gimn. per 12,6 sek.,
 Jetį numetė T. T. Jėzuitų gimn. 45 mtr. 65 cm.,
 Diską nustūmė „Aušros“ gimn. 25 mtr. 79 cm.,
 Nušoko į tolį išibėgėjus „Aušros“ gimn. 5 mtr. 19 cm.,
 Trišokį „Aušros“ gimn. 10 mtr. 67 cm.,
 Su kartimi iššoko T. T. Jėz. gimn. 2 mtr. 65 cm.,

Į aukštį išibėgėjus iššoko „Aušros“ ir T. T. J. gimn. 1 mtr. 45 cm.

Tikimės, kad kitais metais moksleiviai galės pasiekti žymiai geresnius rezultatus.

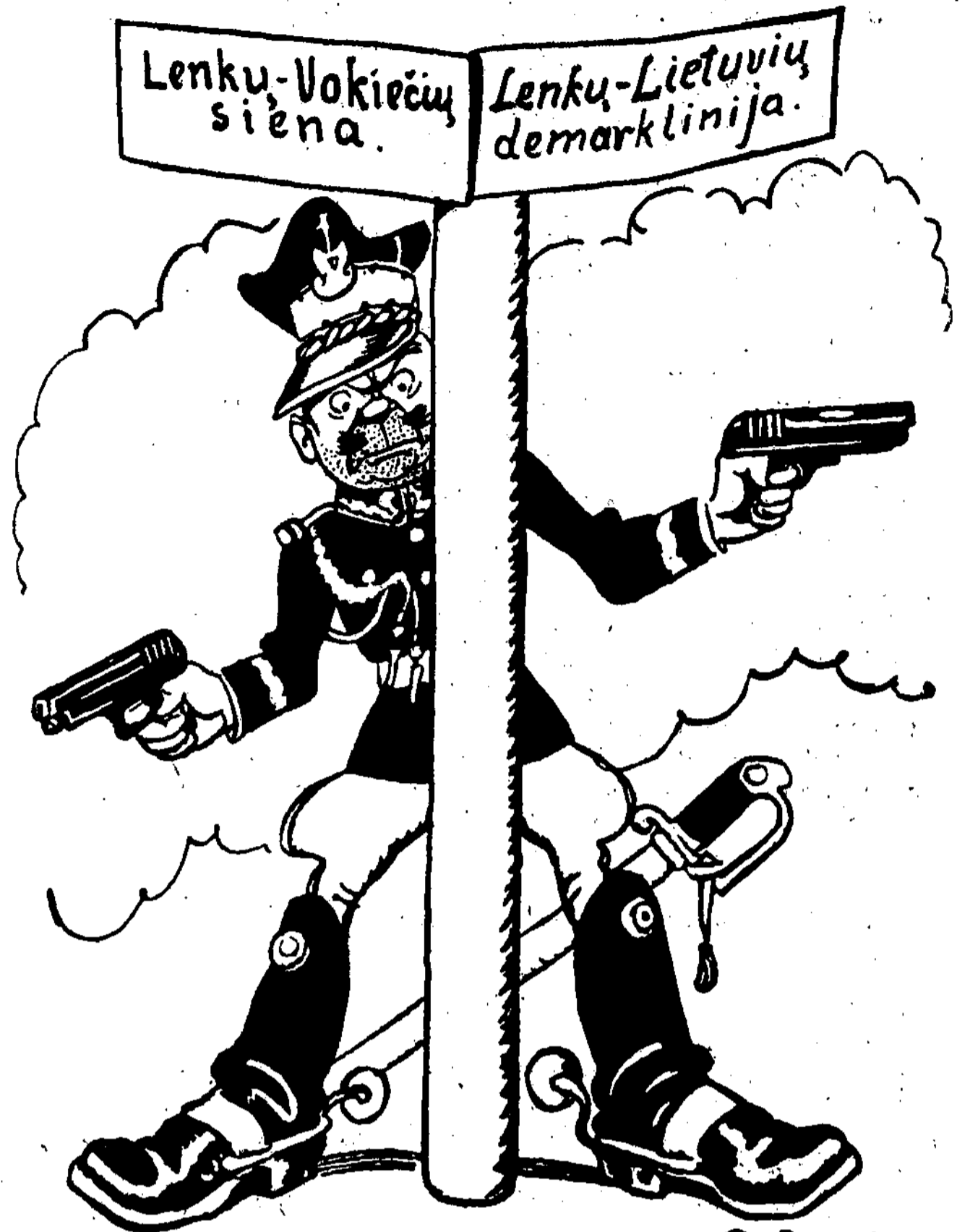

Kada širdis nerimsta.

— Ko taip išvargęs, ko taip išbalęs?
 — Nieko, mamyte, nieko, mieloji.
 Nieks nepalaužtų manosios galios!
 Aš tiktai karčią dūmą dūmoju.
 — Kas tau krūtinę vis kunkuliuoja?
 Gal maža duonos, gal maža saulės? ...
 — Užtenka duonos, mamyt mieloji;
 Užtenka saulės šiame pasauly.
 Tiktai teisybė akla klajoja ...
 — Ko tu vis žiūri į rytų šalį?
 Ko tavo akys liūdnai klajoja?
 Ar tu nesotus, ar tu nejaunas,
 Ar tau nežvengia žirgai stonioje,
 Ar tau nešveitrus ant sienos kardas
 Ir karštas kraujas gysluos neverda?
 — Užtenka duonos, užtenka žemės,
 Tiktai man širdis nurimt negali ...
 Žiūrėk, rytuose dangus aptemęs
 Ir kraujas plūsta po tėvų šalį ...
 Tai nuožmus priešas drasko mūs širdį,
 Tai Gedimino kenčia sostinė.
 Žiūriu į rytus, ir širdis girdi:
 Atneša vėjas vis liūdną žinią ...
 Užtenka duonos, užtenka saulės
 Užtenka visko, mamyt mieloji.
 Tik juodas melas, pikta apgaulė
 Sunkiai krūtinę man kunkuliuoja.
 Tolei liūdėsiu, ugdysiu galią,
 Tolei man skausmas draskys krūtinę,
 Kol nepasieksim mes rytų šalį,
 Kol neatvaduosim Vilnių — sostinę.

J. D-čius.

Incidentų mėgėjai.

J. D-čius 30.

„Narsumas“, kurio jokios sienos nei linijos nevarzo
 Iš „K. Z.“

Vendžiogalos dainų ir sporto šventė.

Birželio mėn. 1 d. rytą su savo draugais gusarais važiavau į visai man nežinomą kraštą — Vendžiogalą. Privažiavus miestelį, buvo matyti nepaprastas gyvumas. Visais vieškeliais žmonių minios plaukė miestelio link. Dar labiau nustebome, kai sustojimo vietoje radome kelis šimtus jaunų „karėvių“, vienoda uniforma: berniukų ir mergaičių. Jų rankose bangavo tautinės vėliavėlės. Nebuvo laiko žvalgytis, nes p. kapelmeisteris įsakė ruoštis griežimui, nes būsią sporto repeticijos duodų orkestrui pritariant. Pertraukų metu sužinojau, kad šiandien visų Vendžiogalos valsčiaus pr. mokyklų mokiniai yra pasiryžę iškilmingai paminėti Vytauto Didžiojo metus. Gražiai išsirikiavę, orkestro lydimi, apsupti tirštos minios, žygiavo į bažnyčią. Po pamaldų vėl sugrįžo prie valsčiaus valdybos būto ir buvo paskelbti pietūs vienai valandai.

Po pietų dar gražiau išsirikiavę, tokia pat tvarka, žygiavo į turgavietės aikštę. Pasigirsta tyla ir publikoj prasiškina kelią — pasirodė iš Kauno atvykusieji aukštieji svečiai su švietimo ministerijos I departamento direktorium p. J. Vokietaičiu priešaky. Šventę atidaro Kauno apskrities II rajono pradž. mokyklų inspektorius p. A. Vokietaitis. Kalboje nurodė šventės tikslą ir jos reikšmę būsimiems piliečiams. Po orkestro grojamo ir mokinių giedamo Tautos himno, prabilo direktorius p. J. Vokietaitis. Jis priminė rusų laikus, nurodė bendrus kelius, kuriais jaunoji karta turi eiti į Vilnių. Jo kalbą palydėjo triukšmingi „valio“. Buvo perskaityta pasiųstos sveikinimo telegramos J. E. Respublikos Prezidentui ir p. švietimo ministeriui. Po to visi nuėjo į šilą, kur buvo paruošta šventei aikštė. Jungtinis mokyklų choras, dirigento mok. A. Adomaičio vedamas, pa-

dainavo gražių tautiškų dainelių. Garsūs rankų plojimai reiškė jaunučiams dainininkams širdingą ačiū. Pasibaigus dainų programai, įvyksta iškilminga eiseną, vadovaujama mok. J. Kurapkos. Išsisiūbavo vaikai po visą sporto aikštę ir pradėjo vienodai, gražiai, grojant orkestrui, banguoti jų vėliavėles. Keletas parodytų pratimų tiesiog nustebino ne tik vendžiogališkius, bet ir Kauno aukštuosius svečius. Suplojo minia ir vėliavėlės nurimo. Aikštėje išsipylė mergaitės, vadovaujamos mok. Šurnaitės. Prsidėjo plastika. Kiek minia turėjo džiaugsmo ir malonumo — sunku pasakyti. Vėliau buvo atskirų mokyklų sporto ir šiaip dailės pasirodymai. Iš jų įdomiausi buvo Gelnų pr. mokyklos drugiai (peteliškės). Viena jų savo baltus sparnus apdengusi juodu šydu visiems priminė gedulą brangios sostinės Vilniaus.

Gardaus juoko turėjom iš jumoriško sporto: bėgimo maišuose ir puodo mušimo. Laimėtojai gavo prizus. Po gana plačios, turtingos ir įvairios programos, įvyko šios šventės uždarymas. Aukštųjų svečių buvo pasakyta įdomių, patriotinio turinio kalbų. Visas jas lydėjo garsūs valio. Viskas baigta Tautos himnu. Pagaliau po visko užbėgau į Vendžiogalos pr. mokyklą, kur tą dieną buvo surengta mokinių rankų darbėlių paroda. Įėjęs nustebau, pamatęs tokią daugybę eksponatų. O gražumėlis jų, tik stovėk ir dieną naktį žiūrėk. Iš to sprendžiu, kad kiekvienas mokykloje dėstomas dalykas yra lydimas koku nors darbėliu. Bendrai, matyti, kad vaikai nemokomi tik iš knygos „kalti“, bei „zubryti“, bet stebėti, tirti ir visur vadovautis darbo principu.

A. A.

Kitas „Kario“ numeris, naujai atremontuotos Karo Ligoninės atidarymo proga, bus padidintas ir išeis birželio 23 d.

Pirmoji „mirties kilpa“

Visų veidai nušvito, kad gausim pakilti į orą. Iš tolo matom, kad jau lėktuvai išvesti iš angarų. Mechanikai priruošia; vienas pilia vandenį, antras alyvą, trečias kanus benzino velka. Lakūnai apsilvilkę kambinzonais (rūbai — išvien kelnės ir munduras), su pošalmiais ant galvų ir dideliais akiniais ant kaktos, vaikštinėja apie lėktuvus ir komanduoja.

Prieina lakūnas: „Vadinasi, pas mane paskirti pasivėžyt?“. „Taip!“ — visi atsakėm. „Na gerai, tai pabandysim pasivartyti“. Tylim, bet viduj džiaugiamės.

Klausiu vieną draugą, ar vers ir kilpas. Sako, „tur būt“. Nusigandau: „Anas lakūnas tai ne, bet šitas veltui nekils“. Aš pamaniau, būtų geriau pas aną, bet kad paskyrė — nieko nepadarysi.

Mechanikas paėmė už propelerio, pasuko kelis kartus ir, bėgdamas nuo mašinos, suriko: „Kontakt!“ Brakštelėjo leidžiamojo magneto rankutė, ir motoras suūžė, sukdamas propelerį tokiu smarkumu, kad man, stovint lėktuvo užpakalyje, vėjas nunešė nuo galvos kepurę. Lakūnas atsisuko ir sako: „pasiruoškite, kilsim!“ Įsisėdau į lėktuvą, prisirišau ir laukiu: Lakūnas sako: „O parašutą ar užsidėjai?“ Aš nusigandau, nes neturėjau. Tuoju man padavė mechanikas, pritaisė, pririšo ir laukiu. Lakūnas atsisuko, pažiūrėjo į mane ir sako: „Nebijok, pasidai-tyk kaip atrodys iš viršaus“.

Pastūmė gazo rankenėlę; motoras suūžė, ir lėktuvas pradėjo riedėti. Pavažiavom toliau, atsisuko prieš vėją, apsidairė ar nesileidžia kitas lėktuvas, kad nesusidurtų, ir padavė pilną gazą.

Motoras sukaukė, lėktuvas ėmė smarkiai bėgti žeme, kad net vėjas švilpė pro ausis. Dairausi į šonus. Namai, rodos, kulipkos greitumu bėga pro šalį, o žemė mirga, net negalima nieko pamatyti. Tik stauga žiūriu, kad mes nuo žemės jau skiriamės ir vienu mirktelėjimu medžių viršūnės liko po kojomis. Kylam. Matau visą Kauną, kaip ant delno, gatvės, lyg takeliai, rodos, planą matai, o ne patį miestą. Pakilom 500 metrų su viršum ir dar kylam. Visi daiktai žemėje mažėja. Eina traukinėlis, rodos, degtukų dėžutės sukabintos. Namai — mažos būdelės. Pakilom 1000 metrų, jau man darosi nyku ir žiūriu į lakūną, kaip jis jaučiasi. Lėktuvas lyg vietoj ant vielos pakabintas ore kaba. Pajutau, kad šalčiau. Žiūriu žemyn. Iš Nemuno pasidarė siauras upelis, miestas sumažėjo, o aplink, tolyn į horizontą, tik lyg rūkas matyt. Stebiuosi, kaip viskas vietoje: čia ir Soboras, ir Šančiai, ir Panemunė, lyg nupieštas planas ant lakšto popieriaus.

Man besidairant, ėmė lėktuvas smarkiau „plaukti“, įgauti didesnę greitį, lyg žemyn pradėjo leistis. Vėjas švilpia. Iškišau ranką — plėšia atgal, net negalima laikyti, galvą iškišti, išlįsti ant šono negalima. Įsitraukiau gilyn. Tik stauga lėktuvas pradėjo lipti aukštyn, o man oro srovė slėgia į krūtinę ir spaudžia prie sėdynės. Žiūriu priekin, nieko nematau, tik debesys. O miestas užpakaly. Perėjo šiurpulys per visą kūną, lyg galva apsvaigo, ir pamačiau miestą viršuje galvos, paskiau prieš lėktuvo nosį ir vėl apačioj.

Manau sau, tai čia buvo mirties kilpa. Paskiau lėktuvas ėmė suktis nosimi žemyn, o Kaunas lyg

„valsą šoka“ aplinkui, ir leidžiamės į žemę. Manau, jau, tur būt, sugedo kas nors! Bet lakūnas sėdi ramiai. Pamaniau, jei tau gyvybė nebrangi, tai tegu ir man bus taip. Bet lėktuvas, kiek pasisukęs, vėl ėmė lygiai plaukti, lyg valtis vandeniui. Tai „suktukas“ (štoperis).

Lėktuvas ruošiamas skristi.

Pasisuko į aerodromą. Motoras pa... pa... pa... ir lėktuvas eina tiesiai žemyn į Aleksotą. Propeleris lėtai sukasi. Motoras mažai ūžia, o aš manau, dabar tai tikrai sugedo. Tik vėl supratau, kad leidžiamės. Žemė artėja, artėja ir jau, rodos, duosim į Nemuno krantą, tik lėktuvas išsitiesia pažeme. Jau ratai palietė žemę, uodega nusviro žemyn, ir lėktuvas pasiritęs sustojo.

Aš išlipau, iš to džiaugsmo užmiršau net padėkoti už pavežiojimą, ir nubėgau pas draugus.

Draugelis.

Kaip Latvijoje tvarkomi karių kapai.

Karių kapus tvarko tam tikra draugija, kuri turi 25 skyrius su 600 narių. Praėjusiais metais gauta iš vyriausybės 150.000 latų, iš kultūros fondo — 4000, iš Rygos miesto valdybos — 4000, narių mokesčių ir kitokių pajamų — 15.323,22, už parduotus „paminėjimo vainikus“ ir nepriklausomybės karo ženklelius — 5.381,62. Taigi iš viso draugija turėjo pajamų — 188.704,84 lato, o išlaidų — 180.918,59 l. Šių metų biudžete numatyta 293.000 latų.

Dabar kalbamos draugijos centro valdybą sudaro: generolas Balodis, vidaus reikalų ministeris Laiminš, kunigas Bergas, miesto sodų direktorius Zeidakas, pirklys Fr. Lasmanas, knygų pirklys K. Berzinis ir mokytojas Berzinis.

Lietuviai tarnauja svetimiems.

Rusų karo ir jūrų reikalų liaudies komisaro (karo ministerio) bei revoliucinės karo tarybos pirmininko pavaduotojas Unšlicht'as perkeltas į kitą vietą. Į jo vietą paskirti J. Uborevičius ir J. Geramik'as.

Jeronimas Uborevičius yra lietuvis, kilęs iš ūkininkų šeimos, dar ir dabar tebegyvenančios Utenos apskr., Antandrijos kaime. Jeronimas Uborevičius yra baigęs gimnaziją ir du kursus aukštosios mokyklos, karo metu Uborevičius pabaigė artilerijos praporščikų mokyklą ir nuo bolševikų revoliucijos tarnauja raudonojo kariuomenėj.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

Mūsų mirusieji.

Birželio 2 d. mirė 2 artilerijos pulko 4 baterijos liktinis jaun. pusk. Vladas Jagiela.

Velionis, gimęs 1907 m. ir kilęs iš Rokiškio apskr. Skapiškio val., Čivų kaimo, stojo kariuomenėn 1928 m. gegužės mėn. 1 d. Yra baigęs ryšių kursus su pažymėjimu „labai gerai“.

Baigęs būtiną tarnybą, pasiliko liktiniu, užimdamas atsakingą baterijoje vietą — ryšių viršininko pareigas. Tarnyboj buvo uolus, sąžiniškas ir jai atsidavęs.

Gegužės 29 d. šaulių miesto ligoninėj staiga mirė smegenų uždegimu 8 pėst. pulko jaunas kareivis (šį pavasarį pašauktas kariuomenėn) Pranas Šulcas.

2 ulonų L. D. K. Birutės pulkas.

Liktiniu puskarininkių kursų II laida. Gegužės 31 d. baigėsi liktinių puskarininkių II laidos egzaminai. Šioje laidoje buvo 2 vachmistrai ir 7 vyr. puskarininkiai. Mokslas truko 3 mėnesius. Kursų tikslas — pagilinti karines ir bendrojo mokslo žinias. Karinių dalykų programa buvo taikoma daugiausia praktiškai laukuose.

Kursus baigė visi klausytojai. Pirmuoju — vyr. pusk. Rimkūnas, antruoju — vachm. Meliūkštis ir trečiuoju — vyr. pusk. Načajus. Bendrai, visi stengėsi ir mokėsi kiek tik jų išsilavinimas leido.

Kursų vadovu buvo kpt. Rėklaitis, lektoriais — pulko karininkai. *Mora.*

4 pėst. L. K. Mindaugo pulkas.

Statomų kareivinių pamatų pašventinimas. Lig šiol pulkas gyvena išblaškytas po Panevėžio miestą ir Pajuostės dvare, 5 klm. nuo Panevėžio. Jau senai svajojama apie susijungimą. Iš keletos projektų galutinais nuspręsta visam pulkui persikelti į Pajuostės dvarą.

Gegužės mėn. 29 d. visas pulkas susirenka iškilmingam statomų kareivinių pamatų pašventinimui. Iškilmės, kuriose dalyvavo pats apyg. viršininkas gen. leit. Tamašauskas, ir specialiai iš Aukšt. karininkų kursų atvykęs pulko vadas pulk. Giedrys, prasidėjo pamaldomis gražiame dvaro parke. Pamaldų metu griežė pulko orkestras ir giedojo kareivių choras. Po pamaldų pulko kapelionas kun. Jurkus pasakė pamokslą ir pakvietė vykti prie statomų kareivinių pamatų. Vieta prie pat parko, papuošta vartais su pulko šefo — L. K. Mindaugo ir Vytauto Didžiojo paveikslais bei Vytimi. Į būsimų kareivinių, didžiulio, 4 aukštų, rūmo pamatą buvo įmūrytas pašventinimo aktas su parašais: apyg. viršininko, pulko vado ir k. Čia gen. leit. Tamašauskas skardžiu balsu prabyla į susirinkusius mindaugiečius, kuriems dar pats prieš keletą metų vadovavo, primindamas pulko džiaugsmus bei vargus. — „... Įvertindama vyriausybė jūsų žygius, pastatys jums paminklą — rūmą. Čia jūs stiprėsite fiziškai ir auklėsitės dvasiškai“.

Orkestras, susirinkusiems pritariant, sugrąjoja Tautos himną.

Pulk Giedrys pareiškė susirinkusiems tvirtą viltį, kad šie rūmai suteiks kraštui uolių Tėvynės gynėjų ir jos idealų vykdytojų. Atsakydamas apyg. viršininkui už pareikštus linkėjimus, kvietė suukti aukštesnei vadovybei bei vyriausybei padėkos valio! Triskart nuaidėjus griausmingam šūkiui, pulkas išsiskirstė.

14 val. pulko karininkų ramovėje įvyko bendri karininkų pietūs, dalyvaujant pačiam apyg. viršininkui.

Tamsus debesys giedrią dieną. Tą pat dieną 19 val. visas pulkas susirinko Panevėžio šaulių teatro salėje pasidžiaugti karių teatro pažadėtu vaidinimu „Užburtas kuni-gaikštis“.

Uždangai pakilus, scenoje pasirodė švietimo vadovas ir perskaitė kas šiam vaidinimui bus reikalinga... Buvo ir stalas, ir lova, pora taburečių, ir kitko, tik gausiai susirinkusi publika visiškai bereikalinga buvo. Ji galėjo grįžti iš kur atėjus, nes karių teatras, per apsirikimą, pakliuvo ne tuo keliu: vietoj į Panevėžį, pateko į... Vilkaviškį!

Tuo ir baigėsi iškilminga pulko diena. *Ltn. J. N.*

Vakaras. Birželio m. 3 d. 19 val. mindaugiečiai atvyko į Panevėžio šaulių teatrą pasižiūrėti jiems specialiai kartojamos Maironio-Mačiulio „Vytautas pas Kryžuočius“ 5 veiksmų istoriškos dramos.

Veikalą vaidino, p. Vaitkūnui režisuojant, Panevėžio rinktiniai vaidilos mėgėjai. Šią vaidylų trupę sudarė vietinių būrių šauliai, „Dainos“ draugijos nariai ir kiti, nepriklausą prie šių organizacijų vaidintojai mėgėjai. Vaidinimas paruoštas Vytauto Didžiojo komiteto vietinio skyriaus pastangomis Vytauto Didžiojo fondo reikalams.

L. e. 4 p. p. vado p. mjr. Butkevičius uždeda kertinį akmenį ant statomų kareivinių pamato, prislėgdamas juo pašventinimo aktą

Vaidinimas žiūrėtojus žavėto žavėjo, o artistams vaidinti nepaprastai gerai sekėsi. Šalia gero vaidinimo žiūrėtojus dar žavėjo gražūs istoriški vaidylų rūbai, gauti iš valstybės teatro.

Mindaugiečių vardu Vytauto Didžiojo komiteto vietiniam skyriui ir visiems pasidarbavusiems ir gražiai vaidinusiems vaidyloms pulko švietimo komisija dėkoja.

Ltn. Z. Drunga.

9 pėst. L. K. Vytenio pulkas.

Vakaras. Birželio mėn. 1 d. pulko artistų grupė vaidino „Nastutė“, 3 veiksmų dramą, ir vienas mėgėjų pasakė monologą... „Septynias pačias vedžiau“. Vaidinimas pasi-

sekė gan gerai ir gražiai, publikos buvo pilnutėlė salė, net iš miesto buvo atsilankę aukštų svečių. Monologistą vyr. pusk. Storpirštį palydėjo ilgas rankų plojimas ir šauksmas bis.

Stygų orkestras. Leit. Jaruševičiaus pastangomis pulke organizuojamas stygų orkestras, į kurį stoja liktiniai puskarininkiai ir kareiviai, mokantieji skambinti gitara, mandolina, balalaika, griežti smuiku ir kit. Pulko liktiniai puskarininkiai muzikos instrumentų turi per 35. Tuo būdu, manoma, kad orkestras nebus mažesnis, kaip iš 35 asmenų, bet atvirkščiai — didesnis.

Puskarininkių sugyvenimas. Pulko liktiniai viršilos ir puskarininkiai gan gražiai sugyvena. Per vakarėlius ir kitokių pasilinksminimų jaučiamas didelis bendravimas ir vienas kito gerbimas. Stengiamasi kaip žodžiu, taip ir elgesiu kitas kito neužgauti. Žodžiu, atrodo viena kultūringa šeima. Su svečiais, kurie aplanko puskarininkių klūbą, kiek galima tiek jiems patarnaujama ir gerbiama. Po pasilinksminimų svečiai skirstosi kupini džiaugsmo ir mielai sutinka kitą kartą vėl praleisti laiką kartu.

San. pusk. M. Grinius.

Šarvuočių rinktinė.

Sulaikytas lenkų šnipas. Gegužės mėn. 27 d. rinktinės karių krautuvėje buvo sulaikytas lenkų šnipas, Lietuvos pilietis Bartininkas Jurgis, kilęs iš Marijampolės apskrities. Šnipą suimti pasisekė per sąžiningai pildantį savo pareigas vyr. pusk. Gruzdą Leoną.

V. 26 d. Batininkas paprašė vyr. pusk. Gruzdo, kad šis jam duotų žinių apie šarvuočių rinktinės sudėtį: žmonių skaičių, karininkų pavardes, šarvuotų mašinų skaičių, svarbesnių rinktinėi įsakymų nuorašus ir kitų jam reikalingų žinių. Vyr. pusk. Gruzdas prižadėjo ir pasikalbėjimus su lenkų šnipu pranešė kuopos vadui. Kuopos vadas smulkiau nurodė kaip su šnipu elgtis ir kokias žinias jam duoti, kad galėtų jį arčiau prisivilioti.

Gegužės mėn. 27 d. apie 17 val. vyr. puskar. Gruzdas šnipą atsivedė į karių krautuvę išgerti alaus, o vėliau išvedė į kareivių ramovę ir ten jam įteikė žinias (žinoma, melagingas). Už tai gavo atlyginimo 10 dolerių ir prižadėjo kitą kartą dar daugiau žinių. Šnipui išėjus iš ramovės į karių krautuvę, jis buvo tuoj suimtas, iškrėstas, iškvostas ir perduotas kriminalinei policijai.

Kratos metu pas šnipą rasta: užtaisytas revolveris, kompasas, veikimo planas ir kiti jam duotieji dokumentai.

Kvočiamas prisipažino, jog iš tikrųjų, už atlyginimą, šnipinėjęs lenkų naudai ir jau antrą kartą buvo pasiryžęs į Lenkiją eiti.

V. p. P-tis.

Atskira pėstininkų kuopa.

Birželio mėn. 2 d. iš Kauno išvykusią Vytauto Didžiojo metams pagerbti valstybės dramą (gastroluoti į provinciją) Jonavoje sutiko prie naujo tilto, vainikais papuoštų vartų ir viršuj skambančiu obalsiu „Valio Dramos Artistai“. Pasitikti susirinko nuovados viršininkas, kuopos karininkai, visuomenės atstovai ir vidurinės mokyklos mokiniai. Atvy-

kus dramos artistams, Jonavos klebonas pasakė sutikimo kalbą, po kurios susukta garsus valio. Vidurinės mokyklos mokinys mokyklos vardu sveikino artistus. Mokinė įteikė

Atskiros pėst. kuopos kariai tvarko savo brolių karžygių — kapus.

gražų gėlių bukieta valstybės teatro direktoriui Olekai-Žilinskiui, kuris perdavė artistei panelei P. Pinkauskaitei. Valstybės dramoms vardu režisierius p. B. Dauguvietis padėkojo už nuoširdų sutikimą. Po to artistai buvo pakviesti iškilmingiems pietums pas daktarą Ganusevičių.

Geležinkelių „Ažuolo“ salėje 19 val. įvyko iškilmingas vaidinimo atidarymas. Ponas Diržas pasakė kalbą. Pertraukų metu griežė 2 p. pulko dudų orkestras. Vaidinimui pasibaigus įgulos viršininkas mjr. Kazlauskas perskaitė kalbą. Po kalbos orkestras sugriežė Tautos himną. Dar kalbėjo vidurinės mokyklos direktorius ir režisierius B. Dauguvietis. Sugriežta „Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenu-rinsim!“ Mergaitės, apsirengusios tautiškais rūbais, apdalinio artistus gėlėmis. Atskiros kuopos kareiviai, sužavėti vaidinimu ir kupini geros nuotaikos, grįžo namo. Kitą dieną 11 val. dramoms artistus į Ukmergę išlydėdami, kuopos kariai sušuko garsų valio.

Karių kapų tvarkymas. Gegužės mėn. 20 d. į Jonavą atvažiavo karių kapams tvarkyti komisijos narys kpt. Jakštas. Kuopos švietimo vadovui kpt. Jankui ir kareiviams padedant pastatė cementinius kryžius ir sutvarkė Jonavos kapinėse palaidotų karių kapus.

Kariuomenės gyvenimo filmas. 13 val. kino „Union“ salėje kuopos kareiviams ir vidurinės mokyklos mokiniams buvo rodomas filmas iš kariuomenės gyvenimo: paradai, aviacijos šventės, rudens manevrai, raitininkų konkurai ir t. t. Kpt. Jakštas viską aiškino, vietomis net sukeldamas gardaus juoko. Kareiviams labiausiai patiko raitininkų rungtynės, lėktuvų skraidymai ir Varėnos poligono manevrai. Atskiros kuopos kareiviai ir vidurinės mokyklos mokiniai dėkingi kpt. Jakštui už parodytą filmą.

V. s. p. Grigoras.

4 p. pulko ugniagesių komandos pratimai.

KARIUOMENĖS UGNIAGESIAI

V. 27 d. nuo 17 iki 24 val. Kaune buvo didelis lietus ir potvynis. Kanalizacija neveikė, vanduo apšėmė gatves ir aikštes, išiveržė kai kur į rūsius. Kariuom. ugniag. inspektorius, 2 pėst. pulko, 5 pėst. pulko, 1 gus. pulko, ryšių bataliono, pionierių bataliono, aviacijos ir autokuopos ugniagesiai gelbėjo gyventojų turtą, pompavo vandenį iš rūsių ir t. t.

VI. 1 d. 7 val. 20 min. 5 pėst. pulko ugniag. komandai (v-kas leit. Kazilionis) ir kar. ugn. inspektoriumi pranešta apie gaisrą majoro Šlapiko ūkyje Pakalniškių kaime, netoli V forto. Ten pat nuvažiavo miesto ugniagesiai ir Vilijampolės savanoriai. Bet pervėlai buvo pranešta. Sudegė gyvenamas namas; kitos trobos liko sveikos. Namas apdraustas 5.000 litų sumoje.

Radviliškio miesto brandmajoro pareigas nuo gegužės 7 d. perėmė geležinkelių kuopos ugniagesių komandos viršininkas vyr. leit. Milaševičius.

Liūdnas atsitikimas. Viename pėstininkų pulko kine iškabintas gesintuvas. Jo tikslas padėti budėjančiam ugniagesiui greit užgesinti prasidedantį gaisrą. Neseniai vienas kareivis dienos metu užėjo į kiną ir, matyt, buvo sužavėtas gražiu gesintuvu. Ėmė jį čiupinėti, krapštyti ir... paspaudė apatinį stumiklį. Visas skystimas išbėgo. Persigandęs kareivis pakabino gesintuvą į vietą ir pasislėpė. Tai negražu. Nereikia liesti daiktų, kurių nepažįsti.

Ugniagesių mėginimai.

„Marijampolės ugniagesiai dažnai daro kareivinėse su kariuomenės ugniagesiais mėginimus. V. 2 d. toksai bandymas įvyko Basanavičiaus aikštėje. Pagirtina, kad kariuomenės ugniagesiai per 2 dieni prie Marijampolės sav. ugniag. komandos išmėtamųjų kopėčių puikiai išmoko jas valdyti, laiptoti ir leistis virvėmis. Tai nuopelnas 9 pėst. pulko ugniagesių komandos viršininko — rašo Pilietis „Suvalkiečio“ 5 nr.

Radviliškis. Birželio 1 d. Radvilišky įvyko naujo miesto sodo atidarymas. Jis įrengtas miesto gaisrininkų pasiryžimo ir darbo dėka.

Apie 16 val. pradėjo rinktis miesto ir apylinkės gyventojai.

Sodas įrengtas gražiai. Tai, gal būt, vienintelis savos rūšies sodas Lietuvoje, nes visi medžiai vaisiniai. Aikštelės, takeliai geltonu smėliu barstyti, gėlių kliombai, suoleliai.

Sode įrengtas tiras, kegelis, krepšiasvydžio aikštė, vaikams aikštelė su smėliu, Vilniui vaduoti sąjungos kioskas (vaizduojas Gedimino pilį) su sąjungos leidiniais, kino ir fotografija. Neužmiršta įrengti ir bufetas.

Atidarymo dienoje sodas buvo pilnas svečių. Pavyzdinčiai tvarko miesto uniformuoti gaisrininkai. Svečių tarpe buvo nemaža karių, tai geležinkelių kuopos ugniagesiai, kurie miesto komandos brandmajoro dėka buvo leisti į sodą nemokamai. Tokia pirmenybe gaisrininkai naudosis visą vasarą.

Toks pasiūlymas iš miesto komandos yra labai girtinas ir turėtų būti pavyzdžiu visoje Lietuvoje, kur prisieina dirbti bendromis jėgomis kariškoms ir civilėms ugniagesių komandoms. Tai skatina karius labiau domėtis ugniagesyba, stoti į ugniagesių eiles ir tuo pat didinti ugniagesių armiją Lietuvoje.

Vyr. leit. O.

Sporto kronika

„Club Français“ Kaune. Birželio m. 6 d. Kaune, „Makabi“ stadione įvyko futbolo rungtynės tarp Paryžiaus čempiono „Club Français“ ir Lietuvos rinktinės. „Club Français“ komandos sudėtis labai įvairi ir stipri. Joje dalyvauja 5 Prancūzijos internacionaliniai žaidėjai, be to dar po vieną žaidėją iš kitų kraštų — iš Urugvajaus, Italijos, Serbijos. Mūsų komanda buvo beveik iš klaipėdiečių, ir tik vienas centro haubėkas iš Kauno.

Paryžiečiai, su dideliu pasisekimu apvažiavę visą Pabaltijį, laimėjo visas rungtynes (Latvijoje ir Estijoje) pasiek-

dami visur aukštų rezultatų ir (Rygoje prieš RFK 6:2) nesitikėjo, kad Lietuvoje išeitų lygiomis. Tačiau taip įvyko. Pirmas golas į Lietuvos vartus krenta 12 min. pradėjus žaidimą. Netrukus kairysis kraštas Trumpjonas gražiu smūgiu rezultata išlygina.

Pirmas puslaikis baigėsi 1:1. Antrame puslaikyje tas pats Trumpjonas vėl kerta paryžiečiams golą. Jau 2:1 Lietuvos rinktinės naudai. Publika kelia didžiausias ovacijas. Paryžiečiai deda visas pastangas rezultatus išlyginti. Tačiau tas jiems pavyksta tik visai prieš rungtynių pabaigą. Dabar abi komandos pradeda kovą dėl lemiamo golo, kuris duotų vienai ar kitai pusei laimėjimą. Bet teisėjo švilpukas fiksuoja rungtynių pabaigą lygiomis. Dienos didvyri Trumpjoną žiūrovai išneša ant rankų.

P. L. P. Karo Mokyklos futbolo komanda VI. 1 d. rungtynėse su Liet. Universiteto akademiniu sporto klūbu laimėjo J. E. Respublikos Prezidento Smetonos pereinamąją dovaną — taure.

Rungtynės baigėsi 3:1 Karo Mokyklos naudai.

1 pėst. D. L. K. Gedimino pulkas.

Gegužės mėn. 31 d. ir birželio 1 d. Ukmergėje viešėjo 5 pėst. pulko futbolo komanda. Gegužės 31 d. rungsi su Ukmergės „Sveikata“ ir rungtynes baigė lygiomis 2:2.

Birželio mėn. 1 d. kęstutiečiai žaidė su 1 pėst. pulko futbolo komanda. Rungtynės buvo gražios ir gyvos. Pirmas puslaikis baigėsi 1:0 gediminiečių naudai.

Antrą puslaikį abi komandos gerai kombinavo. Kęstutiečiai sudarė keletą pavojingų 1 p. p. vartams momentų, bet įmušti golų nesugebėjo. Po to 1 p. p. paėmė iniciatyvą. Rungtynės baigėsi 3:0 1 p. p. naudai.

V. J. J.

4 p. L. K. Mindaugo pulkas.

Ruošiamasi sportui. Šią vasarą pulkas numato surengti gana didelę ir įdomią sporto dieną, kuriai jau iš anksto pradama ruoštis.

Gana stropiai organizuojamos įvairios sporto komandos, kuriose dalyvauja tiek kariai, tiek ir naujokai. Pas visus susidomėjimas sportu yra didelis.

Eil. Kriauza.

8 pėst. K. K. Vaidato pulkas.

Draugiškos futbolo rungtynės. Birželio 1 d. Šiauliuose įvyko draugiškos futbolo rungtynės tarp vietos komandos „Žinios“ ir pulko. Žaidimo metu visas pulkas buvo nuėjęs rungtynių pasižiūrėti. Rungtynės baigėsi 2:1 pulko komandos naudai.

Ruošiasi pulko šventei. Mūsų pulke išrinkti geresnieji sporto šakų mėgėjai: bėgikai, šokikai ir t. t. Manoma, kad šiemet pulko šventė bus gana iškilminga.

Naujokas S. M.-ys.

Jūs Šaulių gyvenime

Jubiliejinis „Trimito“ platinimo konkursas. „Trimito“ leidimo dešimties metų sukaktuvių proga paskelbtas „Trimito“ platinimo konkursas. Konkurse dalyvauja šaulių būriai ir atskiri platiniojai. Daugiausia išplatinusiems „Trimitą“ šaulių būriams skiriamos premijos — dvi bibliotekėlės, lempinis radio aparatas, sieninis laikrodis, „Trimito“ komp-

lektai ir visi šaulių sąjungos leidiniai. Daugiausia išplatinusiems „Trimitą“ asmenims skiriamos šios premijos: dviratis, radio priimtuvas, fotografijos aparatas, auksinė „Parker Doufold“ plunksna, kišeninis laikrodis, šautuvas „Montekristo“ sistemos, Vilniaus albumas, „Trimito“ komplektas, kariška kuprinė ir stalo kalendorius. Konkursas tęsiasi iki š. m. rugpiūčio 1 d.

Trijų rinktinių sukaktuvės. Per Sekmines savo įsikūrimo dešimtmetį šventė šios trys didžiosios šaulių rinktinės (rinktinė — viso apskrities šaulių būrių sudėtis): Utenos — Zarasų, Panevėžio ir Vilkaviškio. Utenoje, Panevėžy ir Vilkavišky įvyko didžiausios šių rinktinių šventės — parada, sporto pratimai, iškilmingi posėdžiai, pietūs. Šventėse dalyvavo rinktinių visų būrių uniformuoti šauliai su savo vėliavomis ir orkestrais, daug kviestų svečių ir šiaip apylinkės žmonių. Šventėse dalyvavo ir specialiai į vietas nuvykę šaulių sąjungos vadovybės atstovai ir „Trimito“ korespondentai.

Šauliai nepamiršta ir sulenkėjusių brolių. Ukmergės moksl. šaulių būrys paskutiniu laiku surengė Giedraičiuose ir Širvintuose (kur yra šiek tiek ir sulenkėjusių lietuvių) 3 vakarus. Buvo vaidinama: K. Inčiūros 4 v. drama „Savanorio duktė“ ir 2 komedijos. Vaidinimai padarė, ypač kaimiečiams, gerą įspūdį. Ateity manoma ir daugiau suvaidinti patriotiškų veikalų sulenkėjusiems broliams. **Ažuolas.**

Pagirys. (Ukm. apskr.). Birželio 1 d. Pagirio šaulių būrys surengė labai įdomią gegužinę su sportu ir kitomis pramogomis. Laimėtojams sporto rungtynėse buvo skiriamos dovanos. Programoje buvo: bėgimas, šokimas ir t. t. Nors rungtynėse dalyvavo daugelis iš publikos, bet daugiausia punktų laimėjo to pat būrio šauliai (atsarg. kariai) Cyvas ir Karieta.

Būryje pusė narių inteligentai. Apylinkėje nėra tokio inteligento, kuris nebūtų šaulys. Būrys daug dirba kultūros, propagandos ir visuomenės srityje. Kariškas mokymas kol kas apleistas. Reiktų labiau susirūpinti.

Kurčias Poetas.

Šaulių ugniagesių komandos. Galima pasidžiaugti! Ir šauliai pradėjo steigti savo ugniagesių komandas. Nuo 1927 m. buvo įsteigtos komandos Ukmergės, Mažeikių miestuose ir dar viename kitame miestelyje. Dabar pradeda varyti daug svarbesnį ūkininkams darbą: steigti komandas kaimuose ir bažnytkaimiuose. Naujos komandos įsteigtos Alytaus apskrityje garsiajame Perlojaus bažnytkaimyje, Balnikų, Samuniškių ir Užupių kaimuose, Krokelauckio ir Nemunaičio miesteliuose. Komandos steigiamos dar Mažeikių apskr. Ilakių miestelyje ir Ukmergės apskr. Širvintų miestelyje. Per 3 mėnesius šauliai įsteigė 9 naujas ugniag. komandas.

Alytaus miesto brandmajorų paskirtas XIX šaulių rinktinės vadas kapitonas Petruškevičius.

Kaip lenkai meluoja.

Lenkai jau iš senai pagarsėjo melo akrobatais, todėl jie prie kiekvienos progos stengiasi savo „meną“ pademonstruoti.

Visiems žinoma, kai lenkai Dmitraukos kaime žiauriai nužudė mūsų tautietį Kurkutį. Bet ir tokį nepaslėpiamą dalyką jie vis dėlto mėgina užginčyti. Štai šiomis dienomis

Krokuvos „Illustr. Kurjer Codzienny“ įdėjo kažkokio policijos nufotografuoto jauno vyruko (rodos, Kurkučio brolio, suimto po Dmitraukos įvykio) atvaizdą, ir parašė, štai, girdi, Kurkutis tebėra gyvas ir sveikas.

Toks naivus melas mažai ką galės apgauti. Argi gali kieno nors fotografija parodyti, kad tai tikrai fotografuota dabar, ir kad čia yra tas pats asmuo, o ne pašalietis. Tokiomis „gudrybėmis“ pasikliaujant, galima būtų į mūsų laikraštį įdėti, sakysim, karaliaus Jogailos atvaizdą ir parašyti „štai, girdi, ponas Jogaila gyvas ir sveikas, gyvena Vendžiogalos parapijoje ir siūnia jums lenkams labų dienų“. **V-tis.**

Rusai perka netinkamus tankus.

Tarybų Rusijos prekybos misija Londone neseniai nupirko iš didelio ginklų ir municijos fabriko Wickers'o 30 tankų. Spaudos žiniomis tie tankai yra iš tų 60 tankų, kuriuos buvo užsakiusi Anglų vyriausybė, bet po bandymų karo komisija rado netinkamus ir atsisakė priimti. Dabar 30 iš tų tankų Wickerso firmai pavyko iškišti Tarybų Rusijai ir net daug brangesne kaina, negu buvo sulygta su Anglų vyriausybe.

Lenkų policija mokoma vartoti karo dujas.

Varšuvoje, Mormonto dujų mokykloje buvo organizuoti trumpalaikiai priešaviacinio ir priešdujinio apsigynimo kursai policijai. Į tuos kursus buvo pasiųsti policijos instruktorių kursų (Žyrdove) 250 klausytojų. Kursai truko nuo gegužės mėn. 12 ligi 24 dienos. Kursuose buvo dėstoma:

- 1) priešdujinis apsigynimas,
- 2) karo dujos,
- 3) dujomis užnuodytų gelbėjimas,
- 4) meteorologija,
- 5) dujų karas,
- 6) dujų naudojimas policijos reikalams,
- 7) policijos specialės pareigos civilinių gyventojų priešdujinio gynimo srityje,
- 8) bendras civilinių gyventojų priešdujinio apsigynimo organizavimas.
- 9) priešaviacinė apsauga ir elgimasis su sprogtamomis medžiagomis.

Kursams pasibaigus, įvyko dujų kautynių parodomieji manevrai.

Kadangi kursų klausytojai surinkti beveik iš visų Lenkijos apskričių, tai dabar, išleidus šių kursų laidą, visos apskritys turės priešdujinio ir priešaviacinio apsigynimo instruktorius-specialistus.

Tarybų Rusijos moterys — kariai.

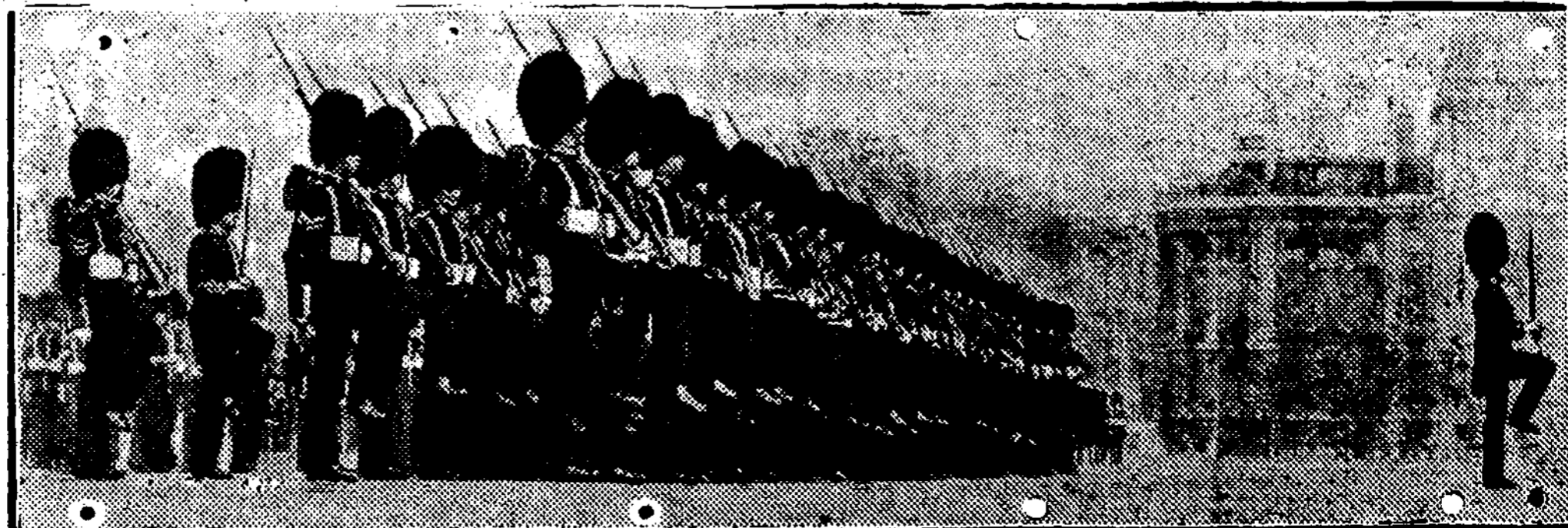
Rusijos moterų kariškas klubas pereinamųjų metų pabaigoje turėjo apie 200.000 narių. Iš šio skaičiaus apie 60.000 moterų buvo užsiėmusios aukštaisiais karo mokslais. 55.000 moterų priklausė šaulių būriams, 11.000 dujų kariuomenės dalims ir 5.000 tarnavo kavalerijos dalyse.

Rusai stato prie Kijevo fortus.

Lenkų spaudos pranešimu, paskutiniu laiku rusai ėmėsi skubiai statyti prie Kijevo fortus. Fortų juosta eis 15 km. atstu nuo miesto. Be to yra statomos specialės gelžbetono patalpos nuo karo dujų slėptis. Statybos darbai atliekami su didžiausiu atsargumu. Darbininkai, vežantieji statybos medžiagą, į fortų vidų neįleidžiami. Vežimais į fortą įvažiuoja ir išvažiuoja kareiviai. Be to tam tikri kareivių — sapiorų būriai, pagal strategijos planą, iškerta ties Kijevu miškus.

Ši intensyvių fortų statymą ties Kijevu vietos gyventojai aiškina padidėjusiais vidaus neramumais Ukrainoje.

Anglų gvardijos pulkas, išrikiuotas laukia karaliaus atvykimo. Kaip pats gerbimo būdas (su pakeltais keliais), taip ir istoriška parado uniforma gana originali. Gvardija parenkama iš augalotų vyrų.

Raitelis Jonas.

— Kai kariuomenėn pakliūsiu,
Sako Simui Jonas, —
Dievaži, gusaru būsiu,
Arba nors ulonas.

„Turiu baisų patraukimą
Arklį pabalnoti,
O vėliau lig pašėlimo
Tartum žaibas joti,

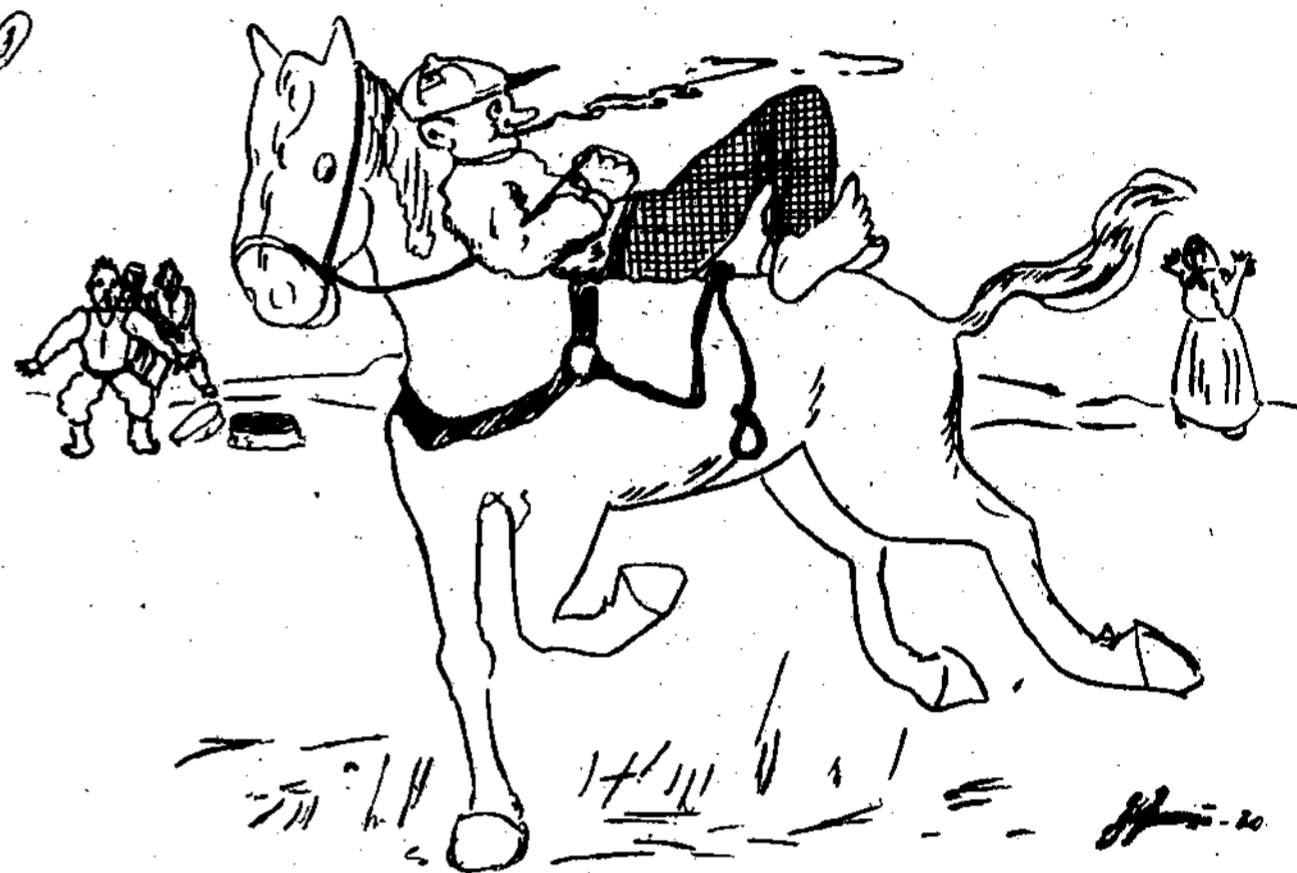
Taip, atsako Jonui Simas
Būtų neblogai:
Prie šlaunies tau kardas trinas,
Žvanga pentinai.

O be to, ne pėsčias, raitas
Žygius atlieki,
Ilgas kelias. — vienos baikos —
Pėsčius palieki...

Simas nuomonę pareiškęs
Dar juokais pasakė:
— Prakitėlio daug praliesi
Koliai jot priprasi...

Ten, bra, sako, kai mokina
Balno dar neduoda...
Simas daug dar jį baugino
Jonui net nubodo.

Prakaitas jį visą pilia
Veidas net raudonas.

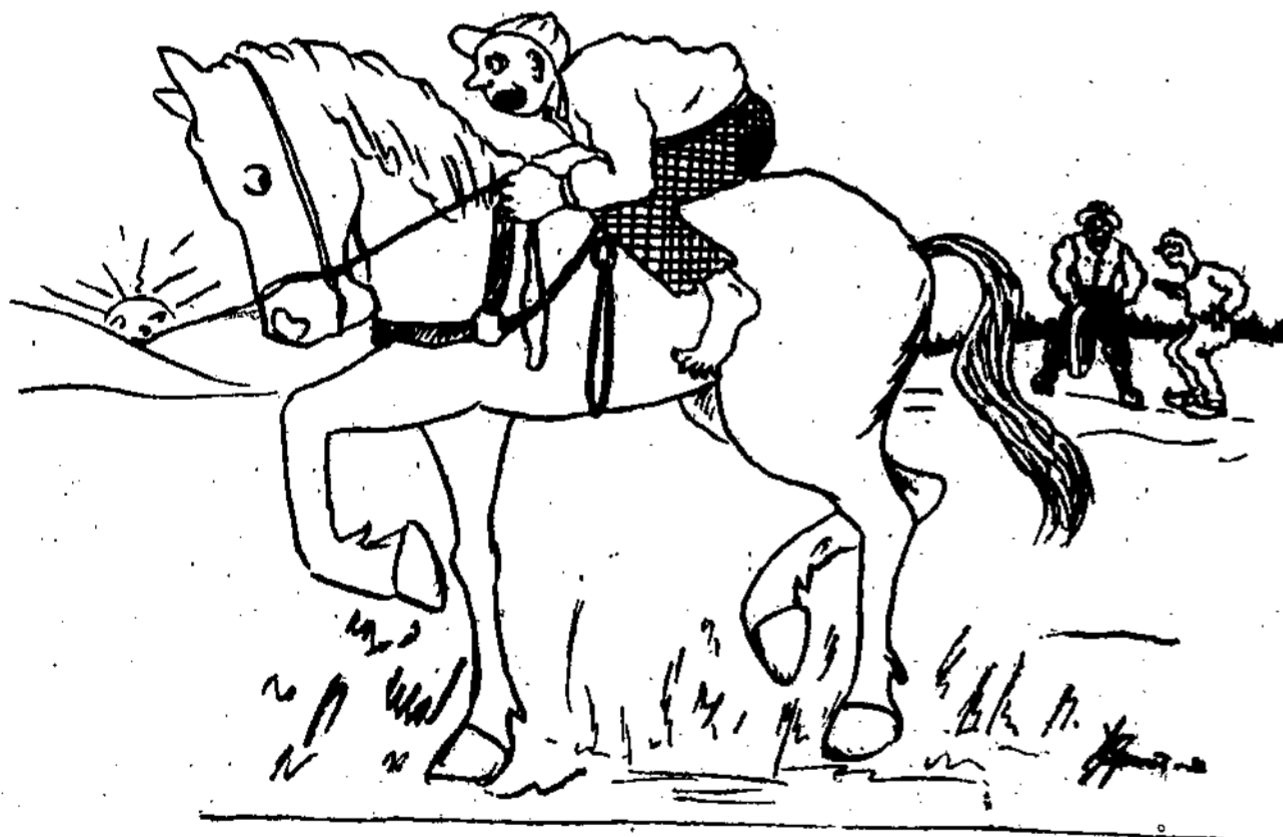

Štai kariuomenę atlikęs
Vėl iš dirvos Jonas
Jis ant arklio užsilipęs
Grižta sau, kaip ponas.
Guli, šypsosi ir ilsi,
Rūko papirosą,
Jau prie arklio jis pripratęs,
Joti — vienas šposas.

O kaimynai kraipo galvas
Stebisi be galo;
— Tai nesvietiškas miklumas,
Guli, lyg ant stalo...

Prieš kariuomenę mūs Jonas
Jojo, lyg ant ožio,
O dabar žiūrėk, koks ponas,
Kaip patogiai drožia...

Benerumša.

O iš dirvos baigus darbą,
Jonas kai parjoja,
Visas kaimas kuo neplyšta —
Juokiasi kvatoja:

— Štai žiūrėk, Motiejau, Jonas
Raitas puikiai drožia,
Juk tai būsimas ulonas
Joja, lyg ant ožio...

Jonas nieko lyg negirdi,
Joja susirietęs,
Padėtis jo nepatogi,
Kenčia išsisiėpęs.

Arklio nūgara slydoka
Vos nusėdi Jonas,

Mažiausi pasaulio žmonės.

Afrikos, Belgijos kolonijose Kongo, gyvena žmonės, kurie laikomi mažiausiais pasaulio. Vidutiniškai tos tautos žmogus tėra 135 cm. aukščio. Jie ne tik mažiausi, bet, tur būt, ir būriausi pasaulio žmonės. Jų mažas kūno liemuo dėl labai atkišto pryšakin pilvo ir palenkto galvos, iš šono žiūrint, labai panašus į raidę „S“. Šių žmonių rankos labai ilgos, o kojos trumpos ir išlenktos į vidų; galva apaugusi juodais garbanuotais gaurais; veidas tamsiai geltonos spalvos, plati priplakta nosis, išsikišę žandikauliai pabaigia šios rasės žmogaus portretą. Tačiau, kad jie ir mažo ūgio ir menkai atrodo, šie žmonės pasižymi nepaprastu judrumu, miklumu ir narsumu, kuris pasireiškia pavojingiausiose žvėrių medžioklėse. Svetimų žmonių prisibijo ir laikosi atsargiai. Bet pradėję su kuo nors karą, kariauja labai atkakliai ir ilgai nepamiršta padarytų jiems skriaudų, stengdamiesi viešai ar iš pasalų užpulti.

Ši tautelė vadinasi Akka-Negrillos arba pigmėjai. Gyvena Kongo Aruvimi giriose, išsidalinę grupėmis, savo vadų valdomi. Jų trobos yra mažos, apvalios, padarytos iš medžių šakų ir lapų. Šie žmonės renka medų, medžioja dramblius, kurių kaulus paskum parduoda už grūdus, tabaką ir ginklus. Taip pat pardavimui dirba nuodus. Svarbiausias jų valgis — riešutai ir uogos.

Nauji leidiniai.

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIOS. Lietuvos Bibliografijos Instituto organas. 1 (13) ir 2 (14) nr. nr. 1930 — V. D. m. Sausio — balandžio mėn. Redakcijos adresas: Kaunas, Gedimino g-vė 40 nr. Universiteto Biblioteka. Leidžia „Spaudos Fondo“ knygynas. Redaguoja Vacl. Biržiška. Prenumerata metams 7 lt. 50 ct. Eina kas antras mėnuo.

KULTŪRA. Mėnesinis iliustruotas mokslo, visuomenės, literatūros populiarus žurnalas. 5 nr. 1930 m. gegužės mėn.

SKAUTŲ AIDAS. Iliustruotas skautų laikraštis. 5—6 (52—53) nr. Gegužės — birželio mėn.

Kun. prof. F. Kemėšis. BLAIVYBĖS DRAUGIJA IR KITOS ORGANIZACIJOS. L. K. Blaivybės draugijos leidinys 62 nr. Kaunas, 1930 — Vytauto Did. m. Kaina 20 c.

JAUNOJI LIETUVA. Mėnesinis tautiškosios moksleivijos žurnalas. 5 nr. Gegužės mėn.

SALEZIEČIŲ ŽINIOS. Kun. Bosko saleziečių veikimo laikraštis. 3 nr. Gegužės — birželio m.

MEDICINA. Laikraštis, skiriamas medicinos, teorijos ir praktikos reikalams, taip pat gydytojų profesiniams reikalams. 4 nr. Balandžio mėn.

VAIRAS. Mėnesinis kultūros žurnalas. 6 (9) nr. Birželis.

Tarp kitų rašinių šiame numery pažymėtini šie: *Igno Jonyno „Vytauto ženklas“*, *Henri Parland „Modernišasis karo romanas“*, *Z. Žemaičio „Mūsų tautinės kultūros pažinimo ir ūgdymo reikalu“*.

Dr. J. Marcinkus. DABOKITE AKIS! „Darbo Sveikatos“ leidinys 5 nr. 48 psl. 1930 m. Kaina 30 ct.

Šioj brošiūrėlėj mokoma kaip prižiūrėti ir gydyti akis. Kai kurie dalykėliai paaikškinami spalvotais piešiniais.

N. J. Naujoji mūsų literatūra. Literatūros pamokų barbas. „Sakalo“ b-vės leidinys. Kaunas, 1930 m. Kaina 1 litai.

Knyga susideda iš dviejų dalių: I spaudos draugimo laikmetis. Čia įeina „Aušros“ ir „Varpo“ galybės rašytojai, be to krikščioniškoji srovė, kur apibūdinami tos pakraipos laikraščiai ir rašytojai.

II. Naujoji literatūra. Čia nagrinėjami žymesni mūsų klasikai ir be to Dobilas — J. Lindė. Daugiau apie sustota ties jo romanu „Blūdas“.

Bendrai, šioje knygoje duodama naujesniųjų mūsų rašytojų mokyklų nagrinėjamų raštų trumpos apžvalgos, reikšmingesnės tų raštų ypatybės, temos bei motyvai. Taip pat kiekviena literatūros gadynė turi savo trumpą istorinį apibūdinimą.

Klaidos atitaisymas.

„Kario“ 22 nr. 444 pusl. „Iš šaulių gyvenimo“ skyriuje, korespondencijoje apie šaulių teatrą, įsibrovė korektūros klaida. Paskutinėj korespondencijos eilutėj praleistas žodėlytis „be“, būtent, paskutinis sakinytis turėjo taip skambėti: „Arbatėlė buvo be svaiginamųjų gėrimų ir užtruko iki 24 val.“.

Galvosūkių 22 nr. sprendimas.

Anos raidės „NIEKO“ nereikškė.

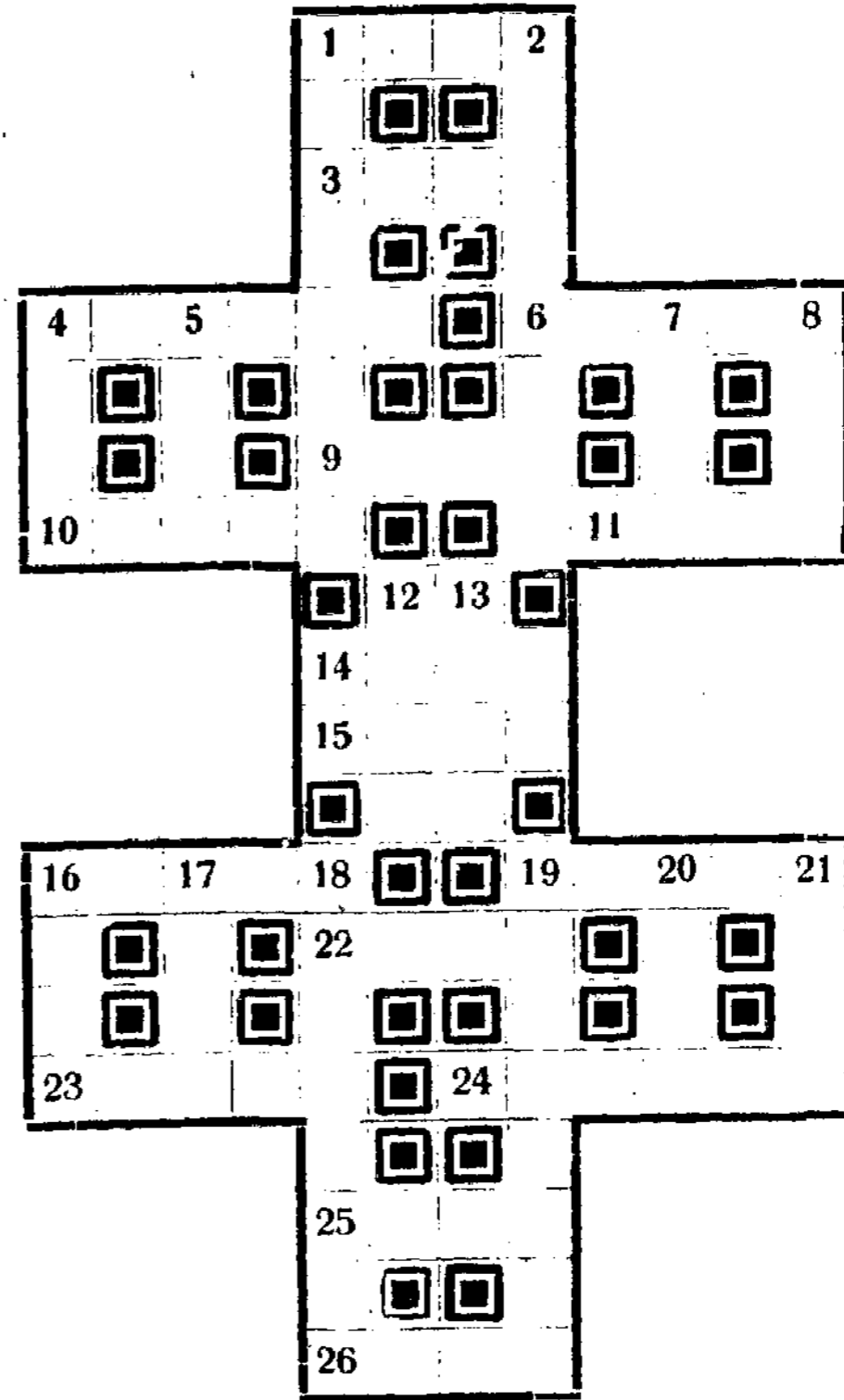
Gerai išsprendė šie asmens: 1) v. p. Vadzišius (1 p. p.); 2) j. s. p. A. Bernotas (2 p. p.); 3) gr. M. Antaniškis (4 p. p.); 4) gr. P. Mackela (KKDD); 5) eil. St. Viluckas (2 p. p.); 6) eil. P. Kniukšta (5 p. p.); 7) P. Budreika (KKDD); 8) A. Maskoliūnas (III KAŠ); 9) B. Bakys (M); 10) Alf. Putelis (Mžšk.); 11) j. p. J. Gudžiūnas (KPM).

Pastaba: Kai kurie mūsų sprendėjų, prisiuntę galvosūkių 22 nr. sprendimą, jau turi 13 taškų. Tuo būdu mes tikimės, kad galvosūkiu 23 nr. jau baigsis šis 15 taškų laimėjimo ratas. Galvosūkis 24 nr. pradėtų naują laimėjimo ratą.

Todėl kas nori varžytis dėl pirmenybės laimėjimo, patariame jau nuo galvosūkių 24 nr. pradėti.

Galvosūkis 24 nr.

(Vertinamas 2 taškais)

Skersai: 1. vandens lašai, 3. maisto produktas, 4. paukštis, 6. vienas pirmųjų mūsų laikraščių, 9. įėjimas, 19. koga galima gauti smukleje? 11. medžio produktas, 14. naminis gyvulys, 15. atlyginimas, 16. Lietuvos upė, 19. kūno dalis, 22. javų rikė, 23. darbo įrankis, 24. sodo dalis, 25. tas laikas, kada nieko negirdėti, 26. žemės plotas vandeny.

Iš viršaus apačion: 1. žymus Lietuvos kalnas, 2. šiltų šalių vaisius, 4. mūsų poetas, 5. gelė, 7. medžio dalis, 8. dievų garbei duodamas daiktas, 12. namo dalis, 13. moters vardas, 16. tvartomoji medžiaga, 17. ultimatumas,

18. krūmas, 19. Lietuvos miestelis, 20. baldas, 21. opera.

Jaun. san. pusk. Ant. Bernotas.

1930 V. D. m. birželio mėn. 6 d., „Baltosios Gulbės“ salėj (Rotušėj), įvyko XVII Raudonojo Kryžiaus Loterijos I-os klasės lošimas.

Sekantieji pamatinės ir paralelės loterijų bilietai laimėjo:

Nr. 4078 laimėjimas **4000** litų, Nr. 2314 **1000**, Nr. 7094 **750**, Nr. 14792 **600**. Po 300 litų: Nr. Nr. 8524, 11596. Po 200 litų: Nr. Nr. 15854, 17169, 17387. Po 150 litų: Nr. Nr. 800, 9877, 10175. Po 100 litų: Nr. Nr. 2546, 9785, 11974. Po 70 litų: Nr. Nr. 1708, 2359, 2980, 5020, 5679, 6308, 6398, 11271, 11726, 13010. Po 30 litų: Nr. Nr. 151, 742, 1196, 1582, 1635, 2569, 2722, 3551, 3696, 4412, 4631, 4653, 4948, 5031, 5451, 5853, 6474, 7650, 7653, 7908, 8330, 8708, 8739, 9981, 10051, 110067, 11135, 11258, 11577, 11820, 11825, 13047, 13455, 14064, 14381, 14924, 15030, 15152, 15815, 17183. Po 15 litų laimėjo visi Nr. Nr., kurie turi savo gale: 07, 34, 76.

Laimėjimų išmokėjimas prasideda š. m. birželio mėn. 12 d. Paskutinis I-os klasės laimėjimų išmokėjimo laikas baigiasi 1930 V. D. m. rugsėjo mėn. 6 d.

XVII Loterijos II-os klasės lošimas

Įvyks 1930 V. D. m. liepos mėn. 5 d.

Salin užsienio tepalas, mes turime savąjį, vietos išdirbimo. Kas bent kartą pamėgino „Kavalier“, tas jau nebesiskiria su juo ir kitiems pataria, kad yra geriausias tepalas tik „Kavalier“. Saugokitės padirbimų.

Dar galima išsirašyti „Karys“
nuo pat 1 nr.

Saugi vieta indėliams. Taupymo dėžutės. Visos bankinės operac.

Lietuvos Koperacijos Bankas
Kaunas, Laisvės alėja 62.
(Savi namai) Tel. 104, 746, 922

„Karys“
Jūsų draugas.
Tad ne tik skaitykit, bet ir
platinkit jį!

Vartokite tik geriausią kremą avalinei, dirbtą su terpetinu, „Gutalin“.

Vasaros sezonui

Kostiumams, paltams ir uniformoms. Medžiagos stiprios ir gražios.

Kainos neaukštos.

Akc. „Drobės“ B-vė

Kaunas, Šančiai, Drobės g-vė 56 nr.
Tel. Kaunas I nr. 18.

D-ras VENCKŪNAS

Vidaus ligos

Specialiai: Hydro - Balneoterapija. Priima ligonius kasdien: Kaune Laisvės al. 14a: 10—11; 4—5. Tel. 20-46. Aukšt. Panemunėj, Vaidylos g-vė: 12—1; 6—7. Tel. A. Panemunė, 63.

Aukštosios Panemunės

pušyne, Vaidylos gatvėj, netoli urėdijos 1930 m. birželio mėn. 11 d. pradeda veikti 3

Kauno kurorto skyrius:

Šančių versmės mineralinės vonios, purvų vonios, ir Šančių versmės ir Napoleono kalno šaltinio gėrimo kuracijos

Gydomos ligos: reumatizmas, podagra, nušukimas, skleroze, neuralgijos, išias, širdies, alsuojamų takų, kepenų, inkstų, pūslės ligos, mažakraujystė, neurastenija, bendras nusilpimas, moterų ligos, kaulų, sąnarių, nervų sužalojimo liekanos. Su apkrečiamomis ligomis neįsileidžiama

Kurorto administracija: Kaunas, Laisvės alėja 14a.

Neaikovok pinigų niekams,

o nusipirk tikrai įdomias ir naudingas knygas, būtent:
Knut Hamsuno **Panas**. Romanas 3 lt. 50 ct.
Anatole France **Dievai trokšta**. Romanas iš Didžiosios Prancūzų revoliucijos teroro laikų. Iš 315—os prancūziškos laidos išvertė E. Viskanta 3 lt. 50 ct.
Viktoro Hugo **Paryžiaus Katedra**. Romanas. Trys tomai. Kaina: I ir II tomai po 2 lt. 50 ct., III tomas 3 lt.
L. Tolstojaus **Kreicerio sonata**. Romanas 2 lt.
Reikalaukite visuose knygynuose arba išsirašykite iš leidėjo: „Svyturio“ B-vės, Kaunas, Kęstučio g-vė 36.

Stipriausias ir puikiausias

alus Double

„J. B. Volfas - Engelmanas“
Akc. B-vė

Reikalaukit visur!

Aplankykite Ž. Ū. Parodoj mūsų paviljoną ir įsitikinkit žemiau nurodyta gamyba

„UNION - STANDART“

Akc. B-vė Kaunas I. Tel. Kaunas I 99 nr.
GAMYBA: kremo avalinės „Gutalin“, „Glorin“, „Kavaliere“, „Urbin“, „Bon-Krem“ tubelėse, „Union Kremas“, stiklo bonkutėse ir vaško batsiuviams „Herkules“, „Union-Pech“, „Universal-appretur“, rašalo Pingvino 4004 Nr, dažų nuspaudams, smalkių, „Servol“ skystimo valyti metalams, vaško grindims „Amor“, Musėgaidų „Aerodrom“ žvakių „Standart“ ir kt. technochiminių dirbinių

Audinių fabrikas „LITEX“

Kaunas, Gedimino g-vė 5 nr. Tel. 853.

Reikalaukite mūsų fabrikos išdirbinius visose manufaktūros krautuvėse Lietuvoje.

Mūsų vilnoniai ir pusvilnoniai išdirbiniai savo kokybe ir pigumu pralenkia užsienines prekes.

A M L I T

Lietuviai, palaikykit savo pramonę —
M pirkite dviračius tikrai

L „AMLIT“
Jie yra patys geriausieji.

I Amerikos Lietuvių Akcinė Bendrovė

T **Kaunas** Šiauliai Panevėžys
Kęstučio g. 44a Aušros al. 2 Bataliono g. 2
Telef. 1221 Telef. 293 Telef. 78

„KOSMOS“
KAUNAS.

Aukščiausios rūšies gėlių odekolonas, kvėpalai, tualetu vanduo.
Reikalaukit visur.

Vazelino
muilas

„Florance“
Kaunas.

Saugokitės padirbimų. Kreipkite dėmesio būtinai į 103 nr. ir firmą „FLORANCE“.